"Kaikkien maiden proletaarit, liittykää yhteen!" — Marx

VAPAUS

Järjestymättömien järjestäminen on tärkein tehtävämme

No. 148 — 1929 · Federated Pressin jäsen · Maanantaina, kesäk. 24 p:nä—Mon., June 24 · Member The Federated Press · XIII Vuosik. — Vol. XIII

Englannissa eletään jatkuvasti suurten taistelujen kynnyksellä

KESÄN VILKKAIMMASTA AJASTAHUOLIMATTA ON TYÖTTÖMIEN LUKUMÄÄRÄ PYSYNYT YLI MILJOONAN — HALLITUS AVUTON

Edessä oleva kutomotaistelu käsittää puolenmiljoonaa työläistä

LONTOO, kesäk. 22. — Huolimatta siitä, että porvarilehtien taholta yritetään rauhoittaa yleistä mielipidettä Lancashiren kutomoteollisuuteen nähden selittämällä, että on mahdollisuuksia sovitella palkanalennuksia koskevaa kysymystä, ovat sekä kehräämöjen että kutomojen työnantajain järjestöt yhtyneet vaatimaan lähes 13 prosenttiin nousevia palkanalennuksia.

Kapitalistilehdistön toiveet "työrauhan säilymisestä" kutomoteollisuudessa perustuvat näköjään vain olettamuksiin, että nämä katalat työehtojen huononnuksiset saadaan ajetuksi läpi ammatti-unioiden taantumuksellisen johtajiston kieroilla "sovitteluilla". Työläiset omasta puolestaan ovat lausuneet etteivät he missään tapauksessa alistu työnantajain vaatimiin alennuksiin, joten työtaistelu tuskin on vältettävissä, jos vain työnantajat pysyvät kiinni vaatimuksissaan. Taistelu, joka saattaa puhjeta kuukauden kuluttua, tulisi käsittämään melkein puolimiljoonaa miestä.

"Työväen" hallitus ei pysty parantamaan vallitsevaa kurjaa tilannetta

Uusi "työväen" hallitus luonnollisesti tulee tekemään kaikkensa estääkseen taistelun alkamista, sillä tällainen suurtaistelu asettaisi hallituksen vaaranlaiseksi, jonka lisäksi hallituksen täytyisi astua avoimesti suorittamaan lakonrikkuritehtäviä vallassaolevien luokkien painostuksesta. Hallitus ei haluaisi joutua sellaiseen asemaan, jossa se joutuisi avoimeen taisteluun laajoja työläisjoukkoja vastaan. Se mieluummin turvautuisi sellaisiin sovitteluihin, joiden avulla työrauha saataisiin säilymään, mutta työnantajain vaatimukset samalla tulisivat tyydytetyiksi.

Työttömyyskysymys työväen pettureiden kompastuskivenä

Vaalikamppailun yhteydessä näytteli työttömyyskysymys huomattavaa osaa, kunkin porvarillisen puolueen, työväenpuolue mukaanluettuna luvatessa kouraantuntuvia toimenpiteitä työttömyyden poistamiseksi. Tähän mennessä ei "työväen" hallitus ole tehnyt mitään työttömyyden poistamiseksi, eikä hallituksen kohdakkoin esitettävässä ohjelmassakaan tule olemaan mitään tepsivää reseptiä tämän kapitalistista yhteiskuntaa jäytävän pulman ratkaisemiseksi. Työviraston taholta ilmoitetaan, että vaikka kaikki kesätyöt jo aikoja sitten ovat alkaneet, on Englannissa edelleenkin 1,112,800 registeerattua työtöntä.

Säännöllisten suhteiden palauttaminen Neuvostoliiton kanssa

Kireä työttömyystilanne on kuitenkin pakoittanut hallituksen ottamaan esille kysymyksen diplomaattisten suhteiden järjestämisestä Neuvostoliiton kanssa. Sillä vain tätä tietä voi hallituksella olla toiveita ulkomaisen kaupan vilkastuttamisesta venäläisillä tilauksilla.

Lontoossa ilmestyvä työväenpuolueen pää-äänenkannattaja "Daily Herald" kirjoittaakin siinä äänilajissa, että säännölliset suhteet on palautettava Neuvostoliiton kanssa selittäen, että Neuvostoliiton tunnustaminen, joka annettiin MacDonaldin hallituksen taholta v. 1924, on edelleenkin voimassa, ja että tällä hetkellä ei ole muu tarpeellista, kuin palauttaa katkenneet diplomaattiset suhteet. "Daily Herald" kieltää, että "työväen" hallitus odottaisi Neuvostoliiton ja Yhdysvaltain välisten suhteiden järjestymistä ennen kuin ryhtyisi tekemisiin Neuvostoliiton kanssa.

Kysymys Neuvostoliiton suhteista tulee hallituksessa esille tällä viikolla. Hallituksen uskotaan esittävän ehdot, jotka Neuvostohallitus voi hyväksyä ja kysymys tulee esille alahuoneen ensimäisissä istunnoissa. Liberaalien odotetaan antavan kannatuksensa tunnustamiselle, joka siten tulisi alahuoneessa saamaan riittävän äänienemmistön.

ORVAL SHAW TUOMITTU NELJÄKSI VUODEKSI

London, Ont., kesäk. 21. — Orval Shaw, joka kuukausikaupalla kykeni välttymään poliisin kynsistä, pakoillen metsissä onnistuneesti, sai tänään täkäläisessä piirikunnan oikeudessa neljän vuoden vankilatuomion. Tähän tullaan liittämään, jos oikeusministeriö ei häntä armahda, puolitoista vuotta, joka häneltä jäi suorittamatta karatessaan Chathamin vankilasta ja kuusi kuukautta Burwashin vankifarmilla palevelematta jäänyttä tuomiota päästessään aikaisemmin ehdonalaiseen vapauteen.

Saksa hyväksynyt kiristyssopimuksen

Hallitus päättänyt hyväksyä Youngin komissionin suunnitelman, joka sitoo Saksan sotakirvanstaakalla yli puolen vuosisataa

BERLIN, kesäk. 22. — Saksan hallitus eilen päätti asettua kannattamaan Youngin komissionin suunnitelmaa sotakorvauskysymyksen ratkaisemisesta. Sopimus on hyväksytty perustaksi asianomaisten hallitusten välistä konferenssia varten. Sopimus edellyttää että Saksan on suoritettava voittajamaille tuhansiin miljooniin dollareihin nousevia sotakorvauksia 58 vuoden aikana. Hallitusten välinen konferenssi tulee todennäköisesti pidettäväksi Luganossa heinäkuun puolivälissä. Saksan teollisuuden harjoittajain neuvottelukokouksessa joku päivä sitten asettuivat raskaan teollisuuden edustajat ankarasti tuomitsemaan mainittua sotakorvaussopimusta.

TYÖLÄISLASTEN JÄRJESTÖJÄ PUOLUSTETTAVA VAINOLTA

TYÖVÄEN PUOLUSTUSLIITTO KIINNITTÄÄ HUOMIOTA TORONTON POLIISIN MIELIVALTAISUUTEEN

TORONTO, Ont. — Canadan työväen puolustusliiton taholta on julkaistu vetoomus kaikille puolustusliiton osastoille ja työväestölle yleensä, kehoittaen työläisiä yhdistämään voimansa puolustamaan työläisten kokoontumisoikeutta ja puhevapautta, jota on taasen törkeästi loukattu virkavallan toimesta Torontossa.

Kuten aikaisemmin on kerrottu, hajoitti poliisi väkivaltaisesti nuorten pioneerien kansainvälisenä lasten viikkona järjestämän katukokouksen Spadina- ja Queenkatujen kulmassa toukok. 25 pnä samalla vangiten useita pioneereja. Poliisi pahoinpiteli ja väänteli nuorten käsivarsia raa'alla tavalla niin, että pioneerinuorukaisen Abie Pearlin piti turvautua lääkärin hoitoon.

Sittemmin varoitettiin ankarasti erästä pidätettyä lasta ala-ikäisten oikeudessa ikäänkuin hän olisi tehnyt jonkun rikoksen ja kaksi toveria tuomittiin poliisioikeudessa, Abie Pearl $25:n sakkoon tahi 10 päivän vankeuteen ja Harvey Murphy $40:n sakkoon tahi 30 päivän vankeuteen. Murphy on parhaillaan vankilassa.

Puolustusliitto osoittaa millaista valheellista petosta porvarillinen oikeus on, viittaamalla kahteen kysymykseen, jotka puolustusasianajaja oli tehnyt konstaapeli Saundersille poliisioikeudessa. Ne olivat: "Eikö se ole totta, että kokouksessa oli hyvä järjestys eikä siinä ollut mitään epäjärjestystä aiheuttavaa ainesta siihen saakka, kun poliisi saapui, eikö totta?" — "Kyllä", oli vastaus. Toinen kysymys: "Soitatteko poliisiasemalle jokaisesta kokouksesta, minkä pelastusarmeija järjestää?" — "Ei." "Minkätähden sitten soititte asemalle tästä kokouksesta?" — "Heidän puhetapansa vuoksi ja tunnuksien takia, joita heillä oli", oli taasen vastaus.

Tästä näkyy että poliisi on ottanut omiin sivistymättömiin käsiinsä oikeus- ja lain käsitteiden tulkitsemisen.

Puolustusliitto kehoittaa työläisiä voimakkaasti protesteeraamaan tällaista mielivaltaa vastaan, joka mielivalta ei ulotu ainoastaan lasten toiminnan häiritsemiseen yleensä, mutta pioneerien ja kommunistisen nuorisoliiton jäsenten vainoamiseen porvarillisissa kouluissakin.

Tämä taistelu kuuluu puhevapaus- ja kokoontumisvapaustaisteluun. Tukekaa puolustusliittoa tässä taistelussa.

OIKAISU

Lehtemme viime numeron etusivun uutisten "Työnantajat roistomaisesti rikkovat minimipalkkalakia" ja "Kumiyhtiö on vapautettu kaikesta edesvastuusta" otsikot olivat taittaessa tulleet vaihdoksiin, joka huomattiin vasta sitten kun lehti oli jo kokonaan painettu ja korjaaminen myöhäistä.

Sotaväkeä lakkolaisia vastaan

Kaksituhatta työläistä lakossa Greenvillessä, S. C.

GREENVILLE, S. C., — (FP) — Valtion sovittelukomitean jäsenet ja Ware Shoals yhtiön edustajat julistivat mainitun yhtiön lakkolaisille sovitteluehdotuksensa lakon lopettamiseksi. Mutta jo toisen kerran lakkoutuneet 2,000 työläistä ovat vastanneet, että valtion edustajien tarkoituksena on vain pakolliseti ajaa heidät takaisin työhön ja he ovat kieltäytyneet hyväksymästä mainittuja pakkoehtoja.

Kun yhtiön taholta on julistettu että tehdas tullaan panemaan käyntiin skäappivoimalla, on valtion kuvernööri samalla lähettänyt komppanian sotaväkeä paikan päälle varjelemaan "skäappitehdasta". Kuvernööri oli myös julistanut päivää aikaisemmin että hän ei tule ottamaan vastaan työläisten lähetystöä. Tämä osoittaa että luokkataistelu kärjistyy entistä kireämmäksi Etelä-Carolinassa.

Maailman terästuotanto lisääntynyt

PARIISI, kesäk. 22. — Ranskan teräskomitean antamien tietojen mukaan on maailman terästuotanto ollut 32,000,000 metristä tonnia suurempi vuonna 1928, kuin v. 1913. Lisäyksestä tulee Yhdysvaltain osalle 20,000,000 tonnia. Raportissa sanotaan, että suurin osa Yhdysvaltain tuotannosta käytettiin Yhdysvalloissa. Jos teräksen käyttö Yhdysvalloissa vähenisi syystä tai toisesta, hukkuisivat Europan teräsmarkkinat Yhdysvaltain teräksellä.

Kuuma yhteenotto edustajakamarissa Buenos Airesissa

Argentinan parlamentin jäsenet turvautuneet "käsillä puhumiseen", kun parlamenttiaarteet voimakeinot eivät auttaneet

BUENOS AIRES, Argentina, kesäk. 22. — Edustajakamari eilen muodostui sekamelskeen tappelun tantereeksi, kun 82 edustajaa lopettivat kuuman väittelyn, heittämällä kahvikuppeja, mustepulloja, kirjoja y.m. toisiaan vastaan, ja alkaen mukiloida toisiaan vapaassa nyrkkitappelussa. Epäjärjestyksen ollessa ylimmillään tempasi Buenos Airesin maakunnassa oleva edustaja Vinas revolverin taskustaan, mutta toverit saivat sen riistetyksi hänen käsistään ennen kuin hän ehti tehdä sillä suurempaa vahinkoa.

Sekasorto alkoi kun mainittu Vinas, joka on vanhoillisen puolueen johtajia, hyökkäsi presidentti Irigoyenin politiikkaa vastaan hallituksen virkailijain erottamisasiassa. Hallituspuolue hylkäsi riippumattoman sosialistin Tomason tekemän välikysymyksen asiasta.

Jo ennemmin päivällä nousi epäjärjestys niin suureksi, että istunto keskeytettiin. Kun uudelleen kokoonnuttiin kävi mellakka entistä suuremmaksi. Vinas huusi myöhemmin hallituspuolueen edustajan Bergallin kaksintaisteluun.

Dandurand livertelee rauhasta

Selittää kansainliiton toivovan yhteisymmärryksen syntymistä Englannin ja Yhdysvaltain välillä

PARIISI, kesäk. 22. — Canadan edustaja kansainliiton neuvostossa, senaattori Raoul Dandurand, vastasi eskettäin kysymykseen, mitä kansainliiton neuvoston jäsenet suhtautuvat Englannin pääministeri MacDonaldin ja presidentti Hooverin välillä suunniteltuun laivastoasioita koskevaan neuvotteluun. Dandurand arveli, että kansainliitto on erittäin halukas näkemään entistä paremman yhteisymmärryksen syntymistä molempien suurvaltojen välillä laivastorajoitusta koskevissa kysymyksissä. Hänen mielestä varustusten supistaminen on "puhtaasti luottamusta koskeva kysymys".

Kuten sanottu, noudattaa Dandurand samaa taktiikkaa, kun muutkin imperialistiset diplomaatit, yrittämällä selittää, että nykyiset ristiriidat ja kilpailut Englannin ja Yhdysvaltain välillä olisi vain joku moraalinen asia, joka olisi riippuvainen "vastuunalaisten" valtiomiesten tunteista ja mielipiteistä. Tällaiset olettamukset ovat kuitenkin vain ihmisten harhaanjohtamista, sillä kaiken varustelun takana on aineellinen kamppailu eri pääomaryhmien riistoeduista, maailman markkinain vallitsemisesta. Brittiläisen ja amerikalaisen imperialismin edut törmäävät ratkaisevasti vastakkain ja ajavat nämä vallat suunnattomaan varustelukilpailuun, päämääränä toisensa kukistaminen voimakeinoin imperialistista sotaa.

Incon suuret tuotantosuunnitelmat

TUOTANNON SUUNNITELLAAN NOUSEVAN YLI NELJÄNNESMILJOONAN PÄIVITTÄIN

TORONTO, Ont., kesäk. 22. — International Nickel-yhtiön nykyisten suurnattomien laajennusmishankkeiden johdosta on yhtiön taholta arvioitu sen omistaman Frood-kaivannon tuotannon nousevan lähitulevaisuudessa yli neljännesmiljoonan dollarin päivässä. Tämä saavutus tulisi olemaan maailman ennätys kaivostuotantoon nähden. Incon suunnitelmien mukaan tultaisiin Frood-kaivannosta nostamaan päivittäin noin 5,000—10,000 tonnia malmia, jonka arvioitu arvo on noin 30—35 dollaria tonnilta. Näin ollen 250,000:n dollarin päivittäinen tuotanto ei ole mikään mahdottomuus, vaan pikemminkin mitä [illegible]. Jos tällaiset korkeat tuotantotasot voidaan saavuttaa, tulee vuotuinen tuotanto nousemaan 90,000,000:sta dollarista 127,750,000 dollariin.

Incon hankkeet kaivostensa teholistamiseksi ja tuotantonsa laajentamiseksi tapahtuu yhtäaikaa sen kanssa, että nikkeli muodostuu entistä tärkeämmäksi tekijäksi yleismaailmallisilla markkinoilla, sen ollessa perin tärkeänä tekijänä etenkin sotavarustelujen aikana. Tätä prosessia seuraa äärimmäinen työläisten riisto, jonka alaiseksi nikkelituotannon työläiset joutuvat, ollessaan pakotetut puhertamaan äärimmäisen elinvoimansa riistovoittojen hyväksi. Tuotannon laajeneminen merkitsee teholistamisen ja ratsionalisoimisen, jonka kaiken hinnan keski-ontarioilaiset kaivosmiehet saavat maksaa. Incon laajeneminen ja sen uudet suunnitelmat työläisten perusteellista riistämiseksi velvoittavat sen kuopassa raatavia metallinkaivajia ryhtymään myös toimenpiteisiin oman järjestönsä puolesta. Ainoastaan järjestäytymällä voidaan taistella vallitsevia epäkohtia, hiostusta ja kurjistuvia palkkasuhteita vastaan.

Työttömät esiintyvät uhkaavina Quebecissä

Vaatineet kaupungin majurilta työtä — Perheet näkevät nälkää

QUEBEC, kesäk. 22. — Kaupungin majuri Auger on joutunut tiukalle asemaan kaupungissa esiintyvän työttömyyden johdosta. Työttömät ovat alkaneet menettää kärsivällisyyttään ja kääntyivät majurin puoleen joukolla, vaatien työtä. Viisikymmentä miestä käsittävä työttömien joukko esitti majurille uhkavaatimuksen, jossa vaadittiin majuria järjestämään heille työtä seuraavan 24 tunnin sisällä, sillä he eivät aijo raukkaina kuolla nälkään perheineen. Miehet vetosivat siihen, että ovat vakituisia paikkakunnan asukkaita, jotka maksavat veronsa kaupungille. Majuri antoi niille epämääräisiä lupauksia.

Samaan aikaan, kun maan varsinaiset asukkaat kärsii työttömyydestä vilkkaimpana vuoden aikana, haalitaan hallituksen toimesta tuhansittain uusia siirtolaisia lisäämään työttömyyttä. Tällaisen siirtolaispolitiikan seurauksena ei ole mikään muu, kun palkkojen ja työolojen polkeminen nälkärajan alapuolelle, jotta kapitalistit saisivat kiristetyksi entistä suurempia voittoja.

TAANTUMUKSELLISET VAATIVAT TYÖLÄISILLE VAHINGOLLISEN LAITOKSEN SÄILYTTÄMISTÄ AUSTRAALIASSA

Melbourne, kesäk. 22. — Sen johdosta, että militantit ammatti-uniot ovat äskeisten lakkotaistelujen yhteydessä vaatineet porvariston välikappaleiksi järjestettyjen pakollisten sovinto-oikeuksien lakkauttamista, ovat taantumukselliset unionjohtajat panneet toimeen vastarynnäkön näiden "sovinto-oikeuksien" säilyttämiseksi. Työnantajain toivomuksia noudattavat sovinto-oikeudet ovat monessa tapauksessa pakoittaneet työläiset alistumaan turmiollisiin sovitteluihin.

Rankaisuretkikunta marokkolaisia vastaan

TAZA, Marokko, kesäk. 22. — Ait Yakoubin linnake erämaassa vapautui marokkolaisten kapinallisten piirityksestä, kun piiritettyjen avuksi saapui 8,000 miestä käsittävä ranskalainen armeija. Nämä ulkomaalegioonaan kuuluvat joukot tulevat muodostamaan rankaisuretkikunnan, jotka tulevat nujertamaan marokkolaisten vastarinnan.

Ranskan imperialistiset joukot ovat koettaneet pakoittaa tässä siirtomaassa asuvan marokkolaisen väestön orjamaiseen kuuliaisuuteen sortajiaan kohtaan, mutta verinen väkivalta ei ole onnistunut taivuttamaan kaikkia heimoja alistuvaisuuteen.

Tuhansia uusia siirtolaisia saapuu maahan

MONTREAL, P. Q., kesäk. 21. — Canadalaisten liikenneyhtiöiden ja siirtolaisdepartmentin siirtolaisten haalimissuunnitelmien mukaisesti tulee näinä päivinä nousemaan maihin täällä 3,200 siirtolaista. Nämä ovat suurimmalta osalta Brittein saarilta ja tulevat ne asettumaan maanviljelystyöhön.

IHMISIÄ KUOLEE KUUMUUTEEN

Boston, kesäk. 20. — Eilen jatkui kuumuus kuudetta vuorokautta Uuden Englannin valtioissa. Melkein kaikkialla ilmoitetaan lämpömittarin nousseen 90 asteeseen ja siitä yli. Eri paikkakunnilta saapuneet tiedot kertovat kaikkiaan 13 ihmistä kuolleen kuumuuteen.

Tänä aamuna vallitsee viileä ilma ja kuuman aallon uskotaan toistaiseksi menneen ohitse.

Siirtolaisten kurja kohtalo Canadassa

BRITTILÄISEN SIIRTOLAISEN TAPAUS OSOITTAUTUU TYYPILLISEKSI KOHTALOKSI "HYVINVOIVASSA" CANADASSA

TORONTO, Ont., kesäk. 22. — Englantilaisen siirtolaisen Percy E. Cleverleyn ja hänen vaimonsa sekä kahdeksan lapsensa kohtalo "hyvinvoivassa" Canadassa on osoittautunut tyypilliseksi, jonka alaiseksi suuret joukot tänne Europasta haalittuja siirtolaisia joutuvat. Raadettuaan kolme vuotta länsi-Canadassa maanviljelystöissä, ovat he nyt menettäneet kaiken, mitä heillä on ollut, ja ovat nyt avuttomina ja rahattomina täällä erään siirtolaisten huoltojärjestön ylläpitäminä.

Cleverley tuli maahan vuonna 1925 Canadan hallituksen silloisen siirtolaisuussuunnitelman alaisena. Hän joutui farmille länsi-Canadaan, jossa kuitenkin kolmen vuoden raadannan jälkeen menetti kaiken, jonka oli sen eteen uhrannut. Verojen ja kiinnityslainakorkojen jäädessä maksamatta katojen ja muitten vaikeuksien vuoksi joutui perhe häädettäväksi farmilta, heidän työnsä tulosten joutuessa rikastuttamaan suurrahamiehiä. Siirtolaisviranomaiset ovat suunnitelleet heidän karkoittamistaankin Englantiin, mutta hankkivat kuitenkin halvanpiletin Ontarioon, jossa heille piti löytää työtä farmilla. Siirtolaisperhe on nyt täällä, ilman työtä ja varoja, sekä ilman toiveita toimeentulosta.

Tällaisen tilanteen alaiseksi joutuvat suuret siirtolaisjoukot, jotka tulevat Canadaan suurissa toiveissa siirtolaisten värvääjien loistavan agitatsionin huumaamina. Kuten tämäkin perhe, joutuvat lukuisat siirtolaiset maanviljelysalalla vaanivien kiinnityslainasusien raadeltaviksi, menettäen elinvoimansa tulokset finanssiporhojen hyväksi. Siitä huolimatta, että tällainen tilanne vallitsee maassa jo ennestään, jatkavat hallitus ja yksityiset intressit kiihkeätä propagandaansa yhä uusien joukkojen haalimiseksi nauttimaan canadalaisesta "hyvinvoinnista", joka osoittautuu katkeraksi koettelemukseksi maahan tulleille.

Suomen porvarit hyökkäävät ammattijärjestön kimppuun

SISÄMINISTERIN PUHE VIITTAA VALLASSAOLIJAIN SUUNNITTELEVAN KATALAA ISKUA TYÖVÄENJOUKKOJÄRJESTÖJÄ VASTAAN

Noskelaiset työväen petturit porvariston likaisen työn suorittajina

HELSINKI, kesäk. 22. — United Pressin porvarilehdille lähettämässä uutistiedossa kerrotaan, että eilen levitettiin ympäri Suomea sisäministeri Kivimäen pitämä huomattava kiihoituspuhe, jossa syytetään salaisen kommunistisen propagandan verkon ulottuvan yli koko maan, ja että kautta maan toimii salainen kommunistinen järjestö, joka harjoittaa vallankumouksellista propagandaa työläisten, pienviljelijäin ja sotilaiden keskuudessa.

Porvaristo valmistelee uusia hyökkäyksiä

Kun kommunistipuolueen toiminta Suomessa vallassaolijain taholta on julistettu laittomaksi, ja siihen osaaottavia työläisiä on jatkuvasti vainottu ja tuomittu maan vankilahelvetteihin, voidaan sisäministerin puhetta tulkita kohdistetuksi kaikkia työväen vasemmistolaisia järjestöjä vastaan, sillä siinä asetetaan julkiset työväen järjestöt kuuluvan salaisen liikkeen yhteyteen, väittämällä m.m., että Suomen ammattijärjestö on siirtynyt salaisen kommunistisen järjestön konrollin alaiseksi.

Syytös, johon vallassaolijat ovat aina turvautuneet järjestövainoissa

Viime vuosien aikana ovat tällaiset sanomalehdissä levitetyt syytökset aina uusiutuneet silloin, kun porvaristo hankkiutuu väkivaltaisiin tukahduttamistoimenpiteisiin vasemmistolaisia työväenjärjestöjä ja niiden sanomalehtiä vastaan. Parhaimpana esimerkkinä olivat virkavallan ja ohranan "paljastukset" ennen Suomen sos. työväenpuolueen lakkauttamista ja satojen työläisten vangitsemista v. 1923 ja myöhemmin sos. nuorisoliiton lakkauttamisjutussa. Näinollen voidaan syyllä olettaa porvariston valmistelevan jotain "suurleikkausta", tällä kertaa ammattijärjestöä ja [illegible] vaalijärjestöjä vastaan. Sisäministerin lausunto samalla tulkitsee porvariston hermostumista työväen tarmokkaan vaalitoiminnan johdosta.

Sos.demit liittoutuneet porvariston kanssa vehkeilemään ammattijärjestön hajoittamiseksi

Sos.dem. johtoherrat, ja heidän päälehtensä, "S. Sosialidemokraatti" ovat vuosikausia käyneet sotaa S. ammattijärjestön mustaamiseksi. Kaikenlaisia katalia ilmiantoja on laskettu liikkeelle, järjestöä syytetty valtiopetolliseksi ja vainoja toimeenpantu järjestön eri osia vastaan, kuten Pohjolan ammatillisen piirijärjestön virkailijain vangitseminen, Vaasan ammatti-yhdistysten toiminnan lakkauttaminen j.n.e. Kun työväen petturit eivät onnistuneet valtaamaan järjestön johtoa, ovat ne nyt liittoutuneet porvaristoon, tarkoituksella hajoittaa Ammattijärjestö ja perustaa amerikalaisten komppaniaunioiden tapaisen rikkurijärjestön. Sisäministerin lausunto soveltuu siis hyvin tähän ryntäykseen, ja jos porvaristo ryhtyy lähiaikoina joihinkin väkivaltaisiin kuristustoimenpiteisiin ammattijärjestöä vastaan, voidaan olla varma siitä, että noskelaisherrat ovat mukana pelissä. Vasemmistolaisen työväenliikkeen kasvaminen kaikista vainotoimenpiteistä huolimatta kiihoittaa noskeja ja porvaristoa epätoivoisiin tekoihin.

Hiilenkaivajat kunnioittavat taistelun uhria

Nova Scotian hiilenkaivajat piirikonventsionissaan päättäneet joka vuosi viettää surmatun lakkovahdin muistoa

NEW GLASGOW, N.S., kesäk. 22. — Nova scotialaisten hiilenkaivajain täällä parhaillaan koolla oleva piirikonventsioni päätti joka vuosi kesäkuun 11 päivänä viettää viime vuonna hiililakossa surmatun William Davisin muistojuhlaa. Hän menetti henkensä viime vuoden kesäkuun yhdentenätoista päivänä ollessaan lakkovartioinnissa New Waterfordin voimalaitoksella. Päätös edelleen edellytti, että unionin taholta sakotetaan sellaisia jäseniä olivatpa ne vaikka kaivosten kunnossapitotyöläisiäkin, jotka ovat työssä kesäkuun 11 päivänä.

Tällä tavoin kunnioittavat nova scotialaiset hiilenkaivajat kaatunutta toveriaan, joka menetti henkensä seistessään paikallaan taistelurintamassa sopivana esimerkkinä suurille työläisjoukoille.

SAKSAN VALTION FINANSSIT OVAT MENOSSA HUNNINGOLLE

HUOMATTAVA VAJAUS KULUNEEN VUODEN TALOUDESSA — VALTIOVELKA LISÄÄNTYNYT $1,907,496,000:aan

BERLIN, kesäk. 23. — Saksan raha-asiain ministeriön julkaisemien lopullisten numeroiden mukaan, jotka koskevat valtion tuloja ja menoja maalisk. 31 päivään päättyneeltä vuodelta, osoittavat että valtion 600,000 markkaa (n. $2,466,624,-*00,000 markkaa (n. $2,466,624,-000) ja menot 10,231,100,000 markkaa (n. $2,455,464,000), joten ylijäämäksi on jäänyt 46,500,-000 markkaa eli n. $11,160,000.

Vakinaisessa talousarviossa havaittava ylijäämä ei kuitenkaan merkitse mitään sentähden, että ylimääräiset menot ovat huomattavalla summalla ylittäneet ylimääräisten tulojen summaa. Niinpä ylimääräisiä tuloja oli 216,800,000 markkaa eli n. $52,032,000, ja menoja 1,121,-300,000, markkaa eli n. $269,112,-000, jättäen vajaukseksi 904,500,-000 markkaa eli n. $217,080,000.

Arviot eivät ole läheskään pitäneet "kutiaan" ylimääräisiin tuloihin ja menoihin nähden, sillä arvion mukaan piti olla ylimääräisiä tuloja 870,400,000 markkaa ja menoja 401,400,000.

Nettovajaukseksi kuluneelta hallintovuodelta jääpi 858,000,000 markkaa eli n. $205,920,000 sen jälkeen, kun ylimääräisen arvion vajauksesta on vähennetty vakinaisessa arviossa esiintynyt ylijäämä.

Saksan vakauttamaton valtiovelka viime maalisk. lopussa teki 990,-000,000 markka eli n. $237,600,000 ja valtiovelka kokonaisuudessaan oli lisääntynyt 7,947,900,000:aan markkaan eli n. $1,907,496,000:iin.

Saksan suunnaton sotakorvaustaakka on painanut finanssit tällaiseen alennustilaan, ja Saksan työväenluokan veronmaksukykyä koetellaan äärimäisyyteen saakka, Saksan porvariston yrittäessä paikata vuotavaa valtiolaivaansa, ja pelastaa sitä haaksirikolta.

Valtakunnan sisäisen kaupan elvyttäminen

Liittohallitus lähetellyt erikoisia kirjelmiä brittiläisen valtakunnan eriosille

OTTAWA, kesäk. 22. — Canadan liittohallituksen rahaministeri J. A. Robb selosti tänään Canadan hallituksen ryhtyneen toimenpiteisiin brittiläisen valtakunnan sisäisen kaupan elvyttämiseksi. Hän antoi julkisuuteen, että tämän valtakunnan eri osien hallituksille on lähetetty kirjelmiä tästä asiasta. Rahaministeri ei kuitenkaan sen enempää kosketellut kysymystä lausuen vain, että hankkeen kehittyminen voi johtaa valtakunnan eri osien keskeiseen neuvotteluun.

Täkäläisissä poliittisissa piireissä ollaan vakuutettuja, että näihin toimenpiteisiin on ryhdytty vastineeksi Yhdysvaltain suhtautumiselle canadalaiseen kauppaan nähden, korottaessaan tullitariffia suuressa määrin.

Uusi poltto-aine moottoreita varten

Keksijä selostaa aineen olevan kevyemmän ja kestävämmän, kuin gasoliinin

TORONTO, Ont., kesäk. 22. — Täkäläinen Jack Star-niminen nuori keksijä selostaa valmistaneensa uudenlaisen polttoaineen öljymoottoreita varten, joka on tehokkaampaa kuin gasoliini, sillä se kestää kauemmin ja painaa paljon vähemmän. Tämä olisi suuresta merkityksestä etenkin ilmailulle, sillä yhtenä suurena hankaluutena pitkän matkan lennoille on gasoliinivarastojen paino. Hän on matkustanut kautta Europan ja Aasian tarkoituksella tutkia mahdollisuuksia tarpeellisten alkuaineiden saamiseksi keksimäänsä uutta polttonestettä varten.

Hän selostaa pyrkivänsä kiinnostamaan autotehtailijoita keksintöönsä, jolle hän aikoo hankkia koko maailmaa käsittävän patentin.

VAPAUS Canadan suomalaisen työväestön ainoa äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ontario, kaikkina, paitsi sunnuntai- ja määrättyinä juhlapäivinä.

TOIMITTAJAT:
S. C. NEIL, A. VAARA (vankilassa), B. TENHUNEN, M. POHJANSALO, A. PÄIVIÖ.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

VAPAUS (Liberty)
The only organ of Finnish Workers in Canada. Published daily at Sudbury, Ontario.

TILAUSHINNAT:
1 vk. $4.50, 6 kk. $2.50, 3 kk. $1.75 ja 1 kk. $1.00. — Yhdysvaltoihin ja Suomeen sekä muualle ulkomaille: 1 vk. $6.00, 6 kk. $3.50, 3 kk. $2.00 ja 1 kk. $1.00.

ILMOTUSHINNAT VAPAUDESSA:
Kirjevaihtoilmotukset $1.00 kerta, $2.00 kaksi kertaa. — Avioliittoon menneille onnentoivotukset 50c palstatuuma. — Nimenmuuttoilmotukset 50c kerta, $1.00 3 kertaa. — Syntymäilmotukset $1.00 kerta, $2.00 3 kertaa. — Asuntoeroilmotukset $2.00 kerta, $3.00 kaksi kertaa. — Kiitosilmotukset $1.00 kerta — Kuolemanilmotukset $2.00 kerta, 50c lisämaksu kiitoslauseelta tai muistovärsyltä. — Haluttaantiedot ja hoteilmotukset 50c kerta, $1.00 kolme kertaa. — Tilapäisilmottajien ja ilmotusagenttuurien on, vaadittaessa, lähetettävä ilmotushinta etukäteen.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjottakaa uudelleen liikkeenhoitajan persoonallisella nimellä: J. V. KANNASTO, liikkeenhoitaja.

Lehteen aiottujen ilmotusten pitää olla konttorissa kello 4 ip. ilmestymispäivän edellisenä arkipäivänä.

General advertising rates, 75c per col. inch. Minimum charge for single insertion, 75c. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish People in Canada.

Vapauden toimitus

Toveri Aku Päiviö, hyvintunnettu työläisrunoilija ja sanomalehtimies, jonka Canadan suomalaisten järjestön toimeenpaneva komitea on valinnut lehtemme toimitukseen, toveri Reinhold Pehkosen erottua kaksi viikkoa sitten, ryhtyi työhön tänä aamuna. Vapauden toimitusneuvosto lausuu toveri Päiviön tervetulleeksi, johon Vapaus-lehden laaja tilaajaja lukijakunta mielihyvällä yhtynee.

Kypsyvät työväenpettäjät

"The Canadian Unionist", Yleiscanadalaisen työväenjärjestön oikeistosiiven virallinen äänenkannattaja, on kypsymässä täysin vanhoilliseksi, taantumukselliseksi lehdeksi, lausuu kommunistipuolueen pää-äänenkannattaja toimituspalstoillaan. Kerran oli tämän julkaisun tapana panna "vasemmistolainen" naamio taantumukselliselle ohjelmalleen, jatkaa Worker, joka johtui työläisten painostuksesta. Mutta nyt, kun tuo pieni byrokraatti-klikki tuntee asemansa varmemmaksi, on se hyljännyt "vasemmistolaisen" naamionsakin ja koettaa saavuttaa hallitsevan luokan suosiota, samalla kuitenkin paljastaen itsensä työläisten silmissä.

Tämä lehti julistaa, että siirtolaisvirastolla oli ilmeinen oikeus ja lähipitäinen velvollisuus määrätä toverien Langleyn ja Farbeyn karkottaminen, ja kiittää hallitusta siitä, että se oli armollinen, eikä heti karkottanut heitä. Tuota lehteä julkaisevat herrat, yhdessä kapitalistisen oikeuslaitoksen kanssa, väittelevät tämän asian todistusainehistoa, jota käytettiin näitten työläisten vankilaan telkeämisessä. Noilla herroilla tosin on oikeus yhtyä kapitalistiseen oikeuslaitokseen ja hallitukseen Canadan tuhansia nälkäänäkeviä siirtolaistyöläisiä vastaan, jotka tulevat enemmän ja enemmän taistelumielisiksi ja ilmaisevat taistelumielisyytensä. Mutta työläiset tulevat jatkamaan taistelua kapitalistista oikeuslaitosta ja lakkojarikkovaa karkotuslakia vastaan. Työläisten täytyy tehoistaa vaatimustaan toverien Farbeyn ja Langleyn vapauttamiseksi luokkaoikeuden tämän määräyksen alaisuudesta.

Herrat sellaiset kuin liittoparlamentinjäsen Woodsworth, ovat tarpeellisia canadalaisen hallitsevan luokan luokkaoikeuden verhoojina. Herra Woodsworth palvelee porvareille perin tarpeellista tarkotusta, nim. kansanvaltaisten harhaluulojen levittämistä työläisten keskuudessa. "The Canadian Unionist", rientäessään tukemaan Woodsworthia "menettelytavan tehoisuuden" perusteella, osottaa, että canadalaiset työväenpettäjät nopeasti seuraavat europalaisia oppi-isiään. Nämä herrat ovat kehittymässä hallitsevan luokan aatteitten täys'painoisiksi edustajiksi työväenluokan keskuudessa.

Englannin noskien vaalivoitto ja Intia

Intian kansallisen vallankumousliikkeen erään tunnetun johtajan, Motilal Nerhun ilmoitetaan lausuneen, ettei Intian kansallisvallankumouksellisilla ole mitään syytä iloita Englannin "työväen"-puolueen vaalivoiton johdosta. Englannin työväenpuolueen johtajat, oli Motilal Nehru jatkanut, ovat kaikissa tärkeimmissä kysymyksissä tukeneet Englannin vanhoillista hallitusta ja niinpä myös äskeistä Simonsin komissiota. He ovat esiintyneet kuten imperialistien kätyrit ainakin. Hallitusvaihdoksella ei tule olemaan suurta merkitystä Intialle. Koetuskivenä työväenpuolueella tulee olemaan sen suhtautuminen Intian lakiasäätävän kokouksen vaalien lykkäämiseen, jonka lykkäämisen tarkotuksena on ollut kääntää Intian työtätekevien huomio pois Simonsin komissiosta.

Saksan sosialidemokraattien pyrkimykset itään ja länteen

Magdeburgissa kokoontunut Saksan sosialidemokraattisen puolueen edustajakokous kosketteli työssään hyvin vähän ulkopolitiikkaa koskevia kysymyksiä, kirjoitetaan neuvostoliittolaisissa lehdissä ja jatketaan: Mutta sen takia, että sosialidemokraattinen puolue on Saksan hallituspuolue, ei sen edustajakokouksen vaitiolo voinut kokonaan vaieta Saksan suhteista toisiin valtioihin. Kansainvälinen proletaarinen yhteys hinnitti tietenkin heidän mieltään kaikkein vähiten... Mutta taas sitä sopimusta, joka solmittiin Rooman paavin kanssa ja joka koskee Saksan suhdetta katoliseen kirkkoon, sekä Saksan siirtomaaoikeutta, puolustivat sosialidemokraattiset edustajakokouksessaan kiihkeästi.

Mutta joskin Saksan sosialidemokratia pyrkii, kuten Saksan tunnettu sosialidemokraattinen johtohenkilö Breitstein lausui, "ystävällisiin suhteisiin Länsi-Europan valtioiden (siis Englannin ja Ranskan) kanssa", niin Neuvostoliittoon nähden on Saksan sosialidemokratian kanta aivan toinen. Totta kylläkin, Breitstein vakuuttaa, että Saksan sosialidemokraattinen puolue tulee aina pyrkimään siihen, "etteivät nekään langat katkeaisi, jotka yhdistävät Saksan Itään", siis Neuvostoliittoon. Mutta samalla tämä tunnettu sosialidemokraattien johtaja lausui, ettei "sosialidemokraattien puolue halua sotilas-poliittista yhdistymistä Neuvostoliiton kanssa. Se pyrkii vain siihen, että neuvostohallitus suhtautuisi Saksaan, kuten kohteliaisuuteen ainakin, eikä siten kuin vappuna".

Tätä Breitsteinin osotusta sotilas-poliittisen yhtymisen mahdottomuuteen ei voida pitää minään muuna kuin yrityksenä alleviivata Saksan "puolueettomuutta" ja sosialidemokraattisen hallituksen neuvostovastaista luonnetta kaikille ententen valtioille.

Samanlainen luonne on myöskin niillä syytöksillä, jotka tämä sama Breitstein heitti neuvostohallitukselle ja jotka koskivat neuvostohallituksen suhtautumista Saksaan vapun tapahtumien yhteydessä. Hän väittää neuvostohallituksen sekaantuneen Saksan sisäisiin asioihin sillä perusteella, että vappuna johti työläisten esiintymisiä Berliinissä kommunistinen puolue. Kaikesta päätäen, Breitstein yksinkertaisesti seuraa Englannin ja Ranskan taantumuksellisten esimerkkiä ja haluaa vakuuttaa heille luotettavaisuuttaan ja kelvollisuuttaan.

Eikä suotta eräs tunnettu Saksan sosialidemokratian ja kansainvälisen reformistisen ammatillisen liikkeen johtaja Krispin lausunutkaan, että Neuvostoliiton on kuljettava ensiksi lävitse koko kapitalistisen kehityksen tie ja sitten vasta haaveiltava vapautumisestaan. Tämän mukaan siis Neuvostoliiton työläisten on palattava kapitalismiin, annettava kapitalisteille ja tilanherroille heidän entinen omaisuutensa ja vasta sitten aljettava taistella vapautensa puolesta. Herra Krispin tuli kuitenkin liian myöhään esittämään neuvojaan. Työläiset ja talonpojat heittivät jo aikaa sitten yli laidan omat Krispinsä yhdessä tehtailijoitten ja tilanherrojen kanssa.

Amerikan imperialismi ja Britannian vaalit

Epäilemättä hämmästyttää monia tämän maan työläisiä tietää millä hartaudella ja ilolla amerikalaisen imperialismin hallitus ja kapitalistilehdistö yleensä merkitsee sen tosiasian, että MacDonaldin, Hendersonin ja Thomasin puolue voitti suurimman edustajamäärän seuraavassa alahuoneessa, vaikkakaan sen ei onnistunut saada selvää enemmistöä. New York Times, finanssipääoman lehti, kirjottaa:

"Hänen (MacDonaldin) virallinen ohjelmansa on niin kohtuullinen ja varova, että sitä tuskin voi erottaa konservatiivien ohjelmasta..." "Voidaan huoletta sanoa, että jos hän taas tulee pääministeriksi, ei ... hän yritä horjuttaa yhteiskunnan pylväitä Englannissa."

Mutta vain ne työläiset hämmästyvät tästä tämän maan imperialistisen sanomiston johtavan äänitorven hyväksymisen osotuksesta, jotka eivät ole tutustuneet porvarillisen työväenpuolueen, esittämään osaan. Daily Worker on tämän asian selvästi osottanut.

Britannian vaalien ultokset, jotka saattoivat mahdolliseksi taaskin "työväenhallituksen" muodostamisen, tekevät entistä enemmän välttämättömäksi amerikalaisille työläisille päästä ymmärtämään sitä tekotappelua, jota käyvät keskenään konservatiivit, liberaalit ja työväenpuolue, nämä brittiläisen imperialismin kolme parlamenttaarista prostituuttia, joilla on samanlainen politiikka kaikissa tärkeissä kysymyksissä. Samoin on työläisten tutustuttava tämän tilanteen heijastukseen Yhdysvalloissa.

MacDonald sanoo, että hän tekee kaikkensa pitääkseen "uuden hallituksen" vallassa ainakin kaksi vuotta. Sellaisen uuden hallituksen täytyy kiertämättä olla työväenpuolueen ja liberaalien kokoomuksen huolimatta MacDonaldin ja Lloyd Georgen kiihkeistä päinvastaisista vakuutteluista.

Liberaalien ja työväenpuolueen bloki vain parhaimmin soveltuu brittiläisen kapitalismin etuihin nykyisenä kautena ja muodostaa parhaimman keinon tänä sotavarustelujen, siirtomaitten kasvavan vastarinnan ja kotimaan työväenluokan lisääntyvän sorrannan aikana. Konservatiivinen hallitus lähetti Simonsin komission (jonka päänä oli liberaali, Sir John Simons) Intiaan vastoin intialaisten protesteja, mutta työväenpuolueen hyväksymänä. Ja komissiossa oli myöskin työväenpuolueen jäseniä. Sir Alfred Mond, liberaali, se oli, joka antoi nimensä "mondismille", "luokkarauhan" ohjelmalle, jota petollinen brittiläinen ammattijärjestön byrokratia tuki.

Työväenpuolueen ja liberaalien bloki se oli, joka vuonna 1910 auttoi huumaamaan joukkoja ja valmisti tietä brittiläisen imperialismin maailmansotaan syöksymiselle vuonna 1914. Työväen ja liberaalien bloki auttoi sodan käyntiä niin että 1924 brittiläinen imperialismi oli valmis panemaan virkaan ensimäisen "työväenhallituksensa" ja pitämään sitä siinä yhdeksän kuukautta liberaalien tukemana.

Ja työväenpuolueen ja liberaalien uuden blokin suojassa, lannistamalla yhä kasvavat pasifistiset vaatimukset, brittiläinen imperialismi edistää sotavarustelujaan.

Hooverin hallitus Washingtonissa oli heti valmis toimimaan tilanteen mukaan. Samaan aikaan kun brittiläiset äänestäjät pudottelevat äänilippujaan äänestys-uurniin, ojensi presidentti sitä kulunutta rauhanpalmua, jota kutsutaan "englanninkielta puhuvain suurkansain rauhaksi ja keskinäiseksi ymmärrykseksi sekä läheisemmäksi yhteistoiminnaksi" — samalla kun hän vaati lisättäväksi vauhtia varustelukilpailussa. Washingtonista tulevan pasifistisen jutustelun koko nukkavierun verhon takaa kuitenkin pilkistää englantilais-amerikalainen kamppailu 6,000 ja 10,000 tonnin risteilijöistä, taistelu merien herruudesta, mikä särki viimeisen aserajotuskonferenssin Genevessä, joka oli viimeisin ja kiukkuisin kahakka maailmankauppaa ja raaka-aineita koskevassa sodassa ja siirtomaitten suurina orjatarhoina pitämisen taistelussa.

Amerikalaisen ja brittiläisen imperialismin kiihkeät rauhan vakuuttelut tuovat mieleen sen tosiasian, että se oli Venäjän tsaari, joka esitti järjestettäväksi Haagin rauhankonferenssin juuri venäläis-japanilaisen sodan aattona.

MacDonaldin, Hendersonin ja Thomasin työväenpuolue jatkaa uskollisemmin kuin koskaan ennen brittiläisen imperialismin politiikan toteuttamista. Hooverin ja MacDonaldin pasifistinen manööveri on jo uusi vaihe maailmanlaajuisessa englantilais-amerikalaisessa kilpailussa.

Kummankin maan työläiset kehittävät oman luokkavoimansa brittiläisen ja amerikalaisen kommunistipuolueen johdolla. Nämä puolueet johtavat taisteluun kumpaakin imperialismia vastaan Kominternin, maailmanpuolueen osina. — Daily Worker.

Oikeistolaiset ja luokkataistelu Neuvostoliitossa

"Punainen Karjala"-lehti kirjoittaa: Oikeistolaiset harhasuuntalaiset tekevät pilkkaa siitä puolueen väitteestä, että nykyisellä sosialistisen rakennustyön vaihekaudella on luokkataistelun kärjistyminen välttämätön. Puolueen katsomuksia esittävät he ivaten, että puolue muka katsoo, että luokkataistelu kasvaa jatkuvasti sitä mukaa kuin lähenemme sosialismia ja että luokkataistelun räikeä aste tulee muka juuri sosialistisen yhteiskunnan kynnyksellä. Tietysti ei tällä kaikella ole mitään yhteistä puolueen katsomusten kanssa.

Nähden ennakolta luokkataistelun kärjistymisen vissillä vaihekaudella katsoo puolue, että sen jälkeen kun meidän käsissämme ovat perus-hallitsevat kukkulat ei ainoastaan teollisuudessa mutta myöskin maataloudessa kun lakkaa kapitalististen ainesten lukumäärällinen kasvu meidän maassamme, silloin alkaa luokkataistelu hiljentyä. Tämä ei luonnollisesti merkitse sitä, etteivätkö kapitalistien jäännökset tule tekemään meille hillitöntä vastarintaa, eikä se suinkaan myös merkitse luokkataistelun hiljenemistä kansainvälisessä mitassa. Päinvastoin tulee luokkataistelu kansainvälisessä mitassa laajenemaan aina avoimiin aseellisiin yhteentörmäyksiin asti Neuvostoliiton ja kapitalististen valtioitten välillä. Rauhallinen naapuruus sosialistisen maan ja imperialististen valtioitten kesken ei ole mahdollinen pitkäaikaisesti.

Mistä sitte aiheutuu luokkataistelun kärjistyminen maassamme tällä vaihekaudella? Ensiksikin siitä, että tapahtuu sosialistisen etenemisen laajeneminen maassamme, syrjäytetään kapitalistiset ainekset, mikä ei voi olla niiden taholta aiheuttamatta vastarinnan kiihtymistä.

Toiseksi meillä ovat kapitalistiset ainekset uuden talouspolitiikan vuosina lukumäärällisesti kasvaneet. On kasvanut kulakkien manööverikyky ja manööverivoima. Nepin vuosina ovat kulakit lujittuneet, niillä on suuri määrä tuotantovälineitä ja huomattavat viljavarastot. Kulakit pyrkivät rikkomaan viljamarkkinain suunnitelmallisen säännöstelyn, kohottamaan viljanhintoja, antamaan raskaan iskun suunnitelmataloudellemme. Tietenkään ei kulakki ole viljan perus- ja päätallettaja. Kulakkeja on meillä noin 5—6%, mutta kulakkien mukana menee myös talonpoikain rikkain osa, joka usein yhtyy kulakkeihin. Kulakkien ja rikkaitten taloudet, jos ottaa 10 prosentin suuruisen maaseudun huippukerroksen, pitävät kuitenkin hallussa 30 prosenttia tavaraviljasta. Tämä on jo varsin huomattava määrä, kun ottaa huomioon, että meidän varamme ovat rajoitetut.

Ei tule myös unohtaa keskivarakkaan horjuvaa luonnetta. Hän on toiselta puolen työntekijä, joka sellaisena liittyy työväenluokkaan; mutta toiselta puolen on hän omistava, jollaisena hän väliin liittyy keinottelijaisäntiin. Joskus horjahtaa keskivarakas kulakkien puolelle. Eivätkä nämä keskivarakkaitten horjumiset voi olla tunkeutumatta eräisiin työväenluokankin kerroksiin, sillä tehtaisiin ja rakennustöihin on teollisuutemme nykyisenä myrskyisenä kasvukautena tullut maaseudulta paljon uutta ainesta joka väliin kokouksissa puhuu kulakin kieltä.

Edellisen lisäksi havaitsemme teollisuudessamme tuhotyöntekijöitä, sabotaasia, vastustusta teknillisen intelligenssin erään osan taholta. Sosialistisen etenemisen voimistuessa osa lojaalisestakin teknillisestä intelligenssistä alkaa meitä vastustaa. Puhumattakaan porvarillisen intelligenssin huippukerroksesta, joka on meille vihamielinen ja liittyy ulkolaisiin imperialisteihin.

Edelleen kaupunkikeinottelijat, yksityiskauppiaat, nepmannit koettavat keinotella meidän vaikeuksillamme ja eräitten tavarain puutteella, lisäten niitten keinotekoista kysyntää. On selvää, että tässäkin on luokkataistelun rintama.

Viimein kärjistyy luokkataistelu meidän maamme ja imperialismin välillä. Tämä on luokkataistelun päärintama ja vaarallisin rintama.

Ketju kulakeista, nepmanneista, keinottelijoista ja meitä vastaan vihamielisestä intelligenssistä kulkee imperialisteihin asti. Sellainen on luokkataistelumme valtava rintama.

Loppujen lopuksi ilmenee luokkataistelu siinä kamppailussa, mitä uuden ja vanhan välillä käydään elintapa-, uskonto- y.m. kysymyksissä.

Ellemme tahdo kallistua oikeistolaisuuteen, on meidän tarkasteltava luokkataistelun näkyviä ja salattuja ilmenemismuotoja ympärillämme. Eikä vain tarkasteltava, mutta myös vahvistettava puolueen ja proletariaatin asemia tässä taistelussa. Meidän on kaikella tarmolla edistettävä sosialistisen rakennustyön kiiruhtamista kaupungeissa ja maaseudulla.

Maaseudulla varsinkin on tarkoin harkittava luokkalinjamme suuntaa. Maalaisköyhälistön organisoiminen ja järjestäminen luokkataisteluun, liiton lujittaminen keskivarakkaitten kanssa, maatalouden osuustoiminnallistuttaminen ja kollektivisoiminen, — siinä pääohjeet, joita ei saa unohtaa. Ne ovat pätevät karjalaisissakin kylissä.

AIKOVAT KÄVELLÄ MAAILMAN YMPÄRI

Toronto, Ont., kesäk. 21. — Kaksi torontolaista miestä, Gordon Moodey ja Frank Williams, aikovat lähteä huomenna kävelemään maailman ympäri. He aikovat ansaita elantonsa tekemällä työtä matkan varrella. Matka tulee ottamaan n. viisi vuotta.

Toronton uutisia

Paljon puhuttu ja kaivattu lasten kesäsiirtolahomma on toteutunut. Suurin vaikeus on ollut rahakysymys ja toinen, mistä saada hyvä paikka ja sopivan matkan takaa. Nyt on paikka, eikä liian kaukana, on sopiva kaikille. Urheilijat tietenkin viettävät aikansa ja vapaahetkensä kesäsiirtolakentällä, sillä paikka järven rannalla tarjoaa monet mukavuudet. Palvelusneitoset voivat myöskin viettää vapaa-aikansa siellä. Varataan asuntoa ja ruokaa kaikille isoille ja pienille. Lasten vanhemmat tietysti rientävät ainakin sunnuntaisin katsomaan lapsiaan ja samassa nauttivat luonnon tarjoamista arinkokylvyistä ja uimisesta. Paikalla on aina saatavana ruokaa ja kahvia. Ei ole rasituksena ruuan kantaminen, pääasia on lepo ja huvi, jota perheen äiditkin kaipaavat. Paikka on Port Credit, pysäkki 8. 20 minuutin matka katuvaunutieltä rantaan. Lasten vanhemmat, lähettäkää lapset pois kaupungin epäterveellisestä ja kuumasta ilmasta järven rantaan. Kaikesta pidetään hyvä huoli ja jos jollain on tilaisuus, niin saa tulla lapsiensa mukana. Parempia tietoja tästä kaikesta antaa Tilda Peltonen ja A. T. Hill Don haalilla ja telefoonilla kysyttäessä Mandi Hill. Harg. 5223, ja H. Korpivaara Trinity 5772. F. Toivomus olisi että kesäsiirtola saisi runsaan kannatuksen. Se avataan heti heinäk. alussa ja ollaan syksyyn asti. — A. W.

Eri paikkakunnilta

Pottsville, Ont.

TYÖVÄENASIAA EDISTETÄÄN

Tämä Pottsville on pieni farmikylä pohjois-Ontarion seudulla. Meitä on täällä pieni ryhmä suomalaisia mutta siitä huolimatta olemme koettaneet vointimme mukaan toimia työväenasian eteenpäin viemiseksi. Naisosasto on varsinkin pitänyt säännöllisestit kaksi kertaa kuussa kokoukset ollen joka toinen työ- ja joka toinen ohjelmakokous. Viime työkokous oli kesäk. 5 p:nä. Naissihteeristöltä oli tullut kirjeitä, yksi koskien Työläis- ja talonpoikais-lehden asioita, josta pääsimme selville siitä, miksi emme ole saaneet lehteä säännöllisesti.. Tähän kokoukseen oli tuotu uusi leimasimemme, joka oli mieleisemme. Sihteeristöltä oli toivomus, että kaikissa piirin osastoissa pidettäisiin työkokoukset joka kuukauden kahdeksannen päivän aikaan. Osastollamme on ollutkin työkokoukset joka kuukauden ensimäisellä viikolla, joten siinä ei tullut muutosta. Vielä oli sihteeristöltä tullut kaunis kirjelmä, jossa oli hyviä neuvoja osaston virkailijoille ja yleensä kauniita ohjeita toveruuden säilyttämiseksi.

Päätimme tämän kirjelmän lukea useammissa kokouksissa, että siinä olevat neuvot paremmin jäisivät muistiimme. Vähän keskusteltiin myös pohjoisen piirin yhteisistä naisten kesäjuhlista, jotka pidetään So. Porcupinessa 30 p. kesäkuuta. Päätimme ottaa osaa köydenvetokilpailuun. Schumacheria vastaan. Saapa nähdä kestääkö köysi sitä rynnistystä.

Samassa kokouksessa keskustelimme yhden vapaa-oppilaan kustantamisesta täällä Pottsvillessa tänä kesänä pidettäville nuorisokursseille. Päätimme että yhdessä Suomalaisen järjestön osaston kanssa kustannamme yhden vapaa-oppilaan. Seuraavalle toimintakaudelle valittiin virkailijat. Valituksi tulivat A. Jaskara, H. Ketola, L. Niemi, I. Toikkanen ja I. Rekelä. Sanomalehtikirjeenvaihtajaksi lupautui H. Ketola. Päätimme jättää ohjelmakokousten pidon syystoiminnan alkamiseen asti ja pitää vain työkokoukset kerta kuussa.

Täällä Pottsvillessa alkaa olla pian elämä vilkasta, kun täällä alkaa nuorisokurssit ja tänne on myös järjestetty pioneerien kesäkämppäys. Nuorisokurssien piti alkaa heinäkuun ensi päivänä, vaan alkamista on täytynyt siirtää syystä, että Torontosta ei ole saatu opettajia heinäkuun ensi päiväksi. Tulevaisuus näyttää miten nämä hommat tulevat onnistumaan. Tämä paikka on muuten kaunein paikka näillä seuduin tällaisia kursseja varten. Kesän täällä elää kuin luojan kukkarossa. Järvelle on haalilta kivenheiton matka, joten siellä saapi itseään opetuksen välillä virkistää. Kunhan nyt näissä hommissa alkuun päästään, niin ehkenpä niistä tulee hyvinkin hyvät tulokset. — Hento Ketola.

Coleman, Alta.

TERVEHDYS

taasen täältä kivihiilikaivoskylästä. Täällä kun nyt jonkun kuukauden on tehty työtä joka päivä, niin on varmaankin ollut touhua kotinurkissa että ei ole tahtonut kynä oikein luistaa. Toiminta täällä on sellaista tasaista latua kulkevaa kuten yleensä näillä pienillä kämpiköillä voi toivoa suomalaisten keskuudessa. Sillä niin se on täälläkin, että vähän sitä on voinut saada ulkopuolisiin vaikutettua, koittipa sitä kirjallisuuden tai muun toiminnan nimessä.

Viimeisessä S. J. kokouksessa oli käsiteltävänä muiden asioiden muassa sairaus- ja apukassan perustamisen tärkeydestä järjestön yhteyteen. Vaan koska emme olleet tämän asian suhteen vielä mistään tiedustelleet tarkempia tietoja, niin valittiin komitea, joka koettaisi saada toimeenpanevalta komitealta tähän neuvoa. Tämä olisi kylläkin tärkeä ja hyvä asia saada alulle, vaan kuten jo mainitsin, täytyy saada ensin neuvoja ja ohjeita. Toivottavaa myöskin olisi että tästä asiasta keskusteltaisiin muissakin osastoissa.

Iltamat, nykyään pidetyt, ovat olleet rahallisesti hyviä ja se on hyvä, sillä rahat on käytetty hyviin tarkoituksiin.

S. J. osasto järjesti iltamat toveri Emeli Hillin pojan Onnin hyväksi. Hän on jo useampia kuukausia maannut täällä Colemanin sairaalassa jonkun sisäisen hivuttavan taudin takia. Tästä asiasta ovat täällä olevat puoluetoverit kääntyneet Colemanin sairaalan sairaskomitean puoleen, että olisi mahdollisuutta saada hänet jonnekin parantolaan saamaan hoitoa. Nyt on asia niin pitkällä, että hänet tullaan lähettämään täältä Galgaryyn tai Edmontoniin parannuksille. Toivottavaa olisi että hän vielä saisi terveytensä, sillä hän on nuori, alle kahdenkymmenen vuoden. Tuloja näistä iltamista oli $92.

Toiset iltamat ja myyjäiset järjesti naisliitto. Kovalla kiireellä liiton jäsenet ompelivat käsitöitä ja hankkivat kaikenlaisia välttämättömiä esineitä joita huutokaupalla myytiin. Olipa naapurivaltiosta Kimberleystäkin tullut tovereita tänne näitä myyjäisiä avustamaan. Myytävänä olleet tavarat nousivat hyviin hintoihin, jonka iltamista tullut tulos $117.00 osoittaa. Nämä myyjäiset oli naisliitto järjestänyt saadakseen tuloja edustajiensa matkakuluihin, joita lähettävät kaksi Sylvan Lakella pidettävään edustajakokoukseen, joka on ensimäinen Albertassa naisliitoilla. Siinä nähdään, että kun yhteisesti minkä asian eteen hyvänsä yritetään, niin tulos on kaunis. Kiitos kaikille avustajille näistä molemmista iltamista.

Ilmasuhteet täällä ovat erittäin ikävät. Ei meinaa kesä meitä täällä tänä vuonna ensinkään lämmittää. Kylmä tuuli vain aina puhaltaa ja alituinen sade kostuttaa.

Toveritar Alina North on Blairmoressa sairaalassa. Hän on maannut siellä jo toista viikkoa. Hänessä tehtiin leikkaus vaan hän on jo vahvistumaan päin. Siis toivotaan pikaista tervehtymistä hänelle. Toveritervehdyksin — Martha.

Finland, Ont.

Nyt kun on asiat tässä vielä tuoreessa muistissa, niin annanpa kaikille työläissiskoille tietoa meidänkin touhuista. Me tämän alueen C.T.N.L. osastot panimme toimeen hauskat kesäjuhlat lähellä Fort Francessiä, John Laineen farmilla 9 p. kesäkuuta. Ilokseni huomasin että olipa toivomukseni toteutunut, sillä Fort Francessin toverit olivat todellakin ottaneet huomattavan askeleen tässä suhteessa. Kaikkialla vallitsi tositoveruus, jopa miehetkin oli saatu mukaan suurilukuisina. Huomasin, kuinka yhteistyö on jaloa ja suurta työläistoverien keskuudessa. Mikään kätyrien, valheitten y.m. mahti ei sitä voi tukahduttaa.

Ohjelmaa oli paljon ja sisältörikasta. Mielenkiintoisin oli erään superiolaisen toverin puhe. Hän näet oli kutsuttu juuri tätä tilaisuutta varten juhlapuhujaksi. Olenpa varma, että kaikki olivat siihen tyytyväisiä.

Illalla menimme Fort Francen haalille, jossa sama puhuja selosteli osuustoiminnan välttämättömyyttä. Vetosi siihen, kuinka nainen tai perheenäiti joutuu useinkin harkitsemaan, miten saisi ja mistä saisi vähillä pennosillaan parempaa tavaraa ja enemmän y.m.s.

Sopii mainita sekin, että kyllä kahvit y.m. maistui hyvältä, joka sekin lienee vaikuttanut ihmisten virkeyteen ja juhlatunnelmaan.

Entiseen tapaan tulemme me finlandilaiset järjestämään juhannusjuhlat t.k. 23 p. Toivottavaa olisi että toverit Fort Francista ja ympäristöltä ottaisivat osaa, saapumalla juhlimaan (juhannuskokkoa polttamaan). Odotamme kesävieraita kauempaakin. Siis tervetuloa juhliimme!

Lasten kesäkoulu alkaa kai pian, mutta allekirjoittaneelle on epäselvää Finlandissako vai Fort Francessa, sillä meillä on paljon kauniita paikkoja, joten täytyy katsoa että tulee se jokaista tyydyttävälle paikalle. Mutta sen voin vakuuttaa että ainakin heinäkuun alusta on lapset koolla. Kiiruhtakaa vaan kokoamaan varastoa sitä varten että saataisiin homma onnistumaan, jota hartaasti toivon. — Hilma. H.

NAISTEN OSASTO

Ostettu ja maksettu

Kapitalistien eduille palveluksia tekeville "työväenjärjestöille" ei palkkaa makseta aina niinkään peitellyssä muodossa. Toisinaan se saattaa olla aivan avointa. "Naisten Ammattiunioliitto"-nimisen järjestön äsken saama palkka on tässä suhteessa erinomaisen kuvaava. Daily Worker kertoo siitä:

Naisten Ammattiunoliitto, joka on olevinaan työväenjärjestö ja kuuluu A.F. of L:iin, on elänyt rikkaan loisen hemmotellun vauvan tapaan juhliessaan olemassaolonsa 25-vuotisjuhlaa. Tätä juhlaa ei vietetty sen huonommassa paikassa kuin Hyde Parkin tiluksella Hudsonin rannalla, jonka isäntänä on Tammany Hallin kuvernööri Franklin D. Roosevelt, herra, joka on estänyt pienimmänkin työväelle suosiollisen lainlaadinnan toteutumasta (Roosevelt itse myöntää 98 pros.) valtion lainlaatijakunnan viime istuntokaudella, ja mies, joka vangituttaa päivittäin kymmeniä lakkolaisia lakkovartiosta yksinään New Yorkissa. Ja tämän juhlakomitean jäsen oli sosialisti Morris Hillquit.

Huippuna tässä "luokkarauhan" orgiassa oli se, kun Mrs. Thomas W. Lamont, Morganin pankkikumppanin vaimo (Lamont itse oli äsken Pariisissa auttamassa sotakorvauksien taakan asettamista maailman työläisten niskoille) ojensi Miss Rose Schenei-dermannille, tämän "työväenjärjestön" presidentille $30,000 shekin järjestön päämajan velkojen suorittamiseksi New Yorkissa. Siinä oli maksu tälle järjestölle siitä että se ajoi Gastonian lakkolaisten edustajat pois äskeisestä järjestön kokouksesta Washingtonissa, kieltäen heiltä oikeuden pyytää apua järjestöltä taistelulleen, jota ne käyvät mahtavaa Manville-Jenckes-korporatsionia vastaan, jolla myöskin on kutomatehtaita Rhode Islandissa, lähellä Lamontin, Morganin ja muitten monimiljoneerien kesäisiä oleilupaikkoja Newportissa.

Kuvernööri Roosevelt myöskin käytti hyväkseen tilaisuutta, lyödäkseen hiukan poliittista myntti Tammanyn hyväksi, sillä kunnallisvaalit ovat lähellä ja yhä radikaalisemmaksi käyväin työläisjoukkojen takia tarvitaan jotakin sellaista. Kuvernööri puheli valtion vanhuudenvakuutuksesta. Mutta ei kuitenkaan voinut olla huomauttamatta, että tämä kaikki on vain "elehtimistä".

Iman muuta pitäisi jokaiselle työläiselle olla selvää, etteivät tämän tapaiset "työväenjärjestöt" aja eivätkä voi puolustaa työläisten etuja. Se jää taistelumielisten vasemmistounioitten tehtäväksi. Eivätkä tällaiset järjestöt enempää kuin kapitalistipolitikoitsijatkaan toteuta työläisille minkään arvoista vanhuudenvakuutusta liioin. Taistelu sellaisesta yhteiskunnallisesta turvasta jää myöskin vain työläisten itsensä taisteltavaksi ja toteutettavaksi luokkaaistelujärjestöjensä kautta, joiden kykenevin johtaja on Kommunistipuolue.

Kapitalistit palkitsevat vanhoillisia järjestöjä aivan päinvastaisista ansioista — kapitalistien etujen puolustamisesta.

KIRJALLISUUTTA

Eräs kirjallinen väärennys

Sosialidemokraattinen kustannusliike sensuroinut maailmankuulun kirjailijan teosta

Vuoden 1924 alkupuolella julkaisi eräs kustannusosakeyhtiö Minerva suomeksi amerikalaisen työväenkirjailija Upton Sinclairin mainion teoksen "100 %; A. Story of a Patriot." Kirjan suomenkieliseksi nimeksi pani kustantaja muistaaksemme "100 prosentin patriootti". Työväenlehdissä paljastettiin teos heti mitä törkeimmin vääristelyksi ja lausui siitä Sinclair paheksumisensa, mutta ei voinut ryhtyä mihinkään toimenpiteisiin, koska Amerika ei kuulu Bernin sopimukseen kirjallisesta tekijäoikeudesta. Minervan julkaisemasta suomennoksesta oli jätetty pois hyvin oleellisia kohtia, m.m. kokonainen luku, jossa säälimättä paljastettiin se terrori, jota Amerikan yläluokka työväkeä vastaan harjoittaa. Väärennys sai Suomen työväeltä ankaran tuomion.

Mutta näyttää siltä, että Suomi on oikea kirjallisen varkauden ja väärennyksen luvattu maa. Sillä taaskin on Sinclair joutunut samanlaisen vääryyden alaiseksi. Sosialidemokraattien suurin kustannusliike, tunnettu Kansanvalta, on näet julkaissut suomennoksen eräästä hänen teoksestaan, jolle on pannut nimeksi "Oikeus ja kohtuus". Puuttumatta tässä yhteydessä lainkaan suomennoksen lukuisiin heikkouksiin, jotka johtuvat suomentajan suoranaisesta taitamattomuudesta ja joita on osin kosketeltu "T. Tiedonantajassa" 16. 5. 1929, kiinnitämme huomiota lukuisiin poistoihin, joilla on väärennyksen luonne. K. o. teos on kirjoitettu kirjeitten muotoon. Sen seitsemästoista kirje, joka alkaa sivulta 113, on erikoisen huolellisesti sensuroitu, koska siinä käsitellään Neuvostoliiton asioita. Erikoisen tarkasti on teoksesta poistettu jokainen kohta, jossa annetaan tunnustus neuvostovallan suurille saavutuksille. Teoksen kustantaja ei ole sietänyt julkaista suuren kirjailijan todistusta siitä, että Neuvostoliiton teollisuus jo 1925 oli lähellä ennen sotaa vallinnutta tasoa ja pari kolme vuotta myöhemmin sivuuttanut sen. Kun Sinclair toteaa, että Neuvostoliitto "on muuttanut kuudennen osan maapallon pinta-alasta militaristisesta suusvallasta monen tasavallan liitoksi, jota hallitaan uuden järjestelmän mukaan" ja "opettanut miljoonia miehiä ja naisia lukemaan ja kirjoittamaan" ja kaikkien suurien saavutusten vuoksi kehoittaa, että "pitäisi tätä uutta järjestelmää tutkia ja suhtautua siihen arvostelussa tasapuolisesti", on Kansanvalta katsonut välttämättömäksi tukkia Sinclairin suun, ettei Suomen työväki saisi häneltä kuulla tunnustusta Neuvostoliitossa vallassa olevan työväestön saavutuksista. Kun sosialidemokraatit ovat tehneet veljesliiton kaikkein taantumuksellisimpienkin porvarien kanssa heikentääkseen työväenvaltaa edes parjauksilla ja valhepropagandalla, on hyvin ymmärrettävää, että Kansanvalta on sensuroinut Sinclairin teoksesta seuraavan

Tilivelat maksettava

Vapauden asiamiehiä, ilmottajia ja etenkin osastoja, kehoitetaan suorittamaan tilivelkansa tämän kuukauden aikana, niin että ne ovat mahdollisimman vähissä puolivuosittilipäätöstä tehdessä. Tämä on tärkeätä myöskin sentähden, että Vapaus tarvitsee nykyään omaa taloa ja lisäkoneistoa varten noin 45,000.00 rahaa ja käsilläolevat rahat eivät kokonaan riitä tätä summaa täyttämään.

Vapauden konttorissa luotetaan, että asiakkaamme, nyt kun yhteinen liikkeemme tarvitsee kaikki käyttövaransa, maksavat tilivelkansa oikealla canadalaisella rentoudella, jota, etenkin asiamiehet, ovat yleensä koko Vapauden liikkeen olemassaolon ajan osottaneet.

Toverillisesti

VAPAUS, Box 69, Sudbury, Ont.

RAHAA SUOMEEN

Kurssi Suomen Markkaa

39.50

Canadan Dollarista

Lähetyskulut:

40c lähetyksistä alle $20.00, 60c lähetyksistä $20.00—$49.99, 60c lähetyksistä $50.00—$79.99 ja $1.00 lähetyksistä $80.00—$100.00 sekä 50c jokaiselta seuraavalta alkavalta sadalta dollarilta.

Sähkösanomalähetyksistä ovat lähetyskulut $3.50 lähetykseltä.

Suomen rahaa ostetaan. Kurssi $2.45 sadasta Smksta.

Tehkää lähetykset osotteella:

VAPAUS, Box 69, SUDBURY, Ont.

Laivapiletteja myydään. Tiedustakaa piletiasioita.

Vapaudelle ottavat rahavälityksiä vastaan myöskin:

VAPAUS PORT ARTHUR BRANCH
316 Bay Street,
Port Arthur, Ontario

VAPAUS MONTREAL BRANCH
1196 St. Antoine St.,
Montreal, Que.

A. T. HILL,
957 Broadview Ave., Toronto, Ont.

AARO KIVINEN,
Kirkland Lake, Ont.

JOHN VUORI,
South Porcupine, Ont.

CHARLES HAAPANEN,
Osuuskauppa, Timmins, Ont.

DAVID HELIN,
eri paikkakunnilla Pohj.-Ontariossa

vastauksen niille, jotka hyökkäävät Neuvostoliitossa vallitsevaa köyhälistön diktatuuria vastaan: "Monet, jotka puhuvat siitä, ovat epärehellisiä, sillä he tietävät, että jos heidän omat puolueensa pääsisivät valtaan, niin he säilyttäisivät valtansa aivan samoilla keinoilla kuin bolshevikitkin — s.o. väkivallan avulla." Tätä Sinclairin Suomenkin sosialidemokraateille langettamaa tuomiota ei k.o. kustannusliike nähtävästi ole kestänyt. Sosialidemokraattinen sensuuri on vetänyt tervapensselillään yli myöskin Sinclairin selityksen, että "köyhälistön diktatuuri merkitsee kulttuurivapautta työläisille ja nopeata hyvinvoinnin jakautumista kaikille — — —". Kun Sinclair lähemmin köyhälistön yksinvaltaa selittäessään lausuu, että "bolshevikit kasvattavat työläisiä ja talonpoikia ja sitten ottavat heitä hallituspuolueeseensa" ja että "tämän puolueen tarkoituksena on pitää valta käsissään, kunnes kaikki työläiset ovat tulleet sen jäseniksi ja Sosialististen Neuvostotasavaltojen Liitto käsittää kaikki entisen tsaarivallan asukkaat", on sensuuri taaskin armotta lyönyt kapulan tekijän suuhun. Sosialidemokraattiset herrat eivät ole kestäneet Sinclairin syytöstä, että kun bolshevikien vastustajat vihaavat heitä sen takia, että he ovat työväen vallan kannalla, he "levittävät mitä katalampia valheita heistä".

Kun muistetaan, että Kansanvallan kustannustoimen päällikkönä on mies, joka työväen Venäjällä ollessaan keinottelujensa takia joutui kokemaan proletaarisen lain ja oikeuden kouraa, emme ihmettele, että maailmankuulun Sinclairin teos väärennetään, koska siten luullaan voitavan kostaa Neuvostoliitolle.

Vaikkapa Kansanvalta selittäisikin ettei se olisi vastuussa k.o. teoksen väärennettynä julkaisemisesta, vaan kenties *suomentaja*, niin kustantaja ei vapaudu vastuusta. Sillä jokaiselta kustantajalta on ehdottomasti vaadittava, että se tarkastaa mitä julkaisee. Mutta kiihkeinkään persoonallinen tai poliittinen kostonhalu ei oikeuta väärentämään kenenkään teosta. Vaikka Sinclair ei koskaan saisikaan tietoonsa, että sosialidemokraattinen sensuuri Suomessa tekee hänelle samaa kuin Saccon ja Vanzettin teloittajat Yhdysvalloissa, niin ainakin Suomen työväki tuomitsee Kansanvallan menettelyn. N—i ("Liekissä").

SUOMESTA

Näyttelijä Orjatsalo englantilaisten sotilasvakoilija

Sittemmin sosialidemokraatti ja kommunistien kiihkeä vihollinen

Torstaina t.k. 6 pnä otettiin Turun hovioikeuden viidennellä osastolla käsiteltäväksi näyttelijä Aarne Orjatsaloa vastaan nostettu syyte.

Kanneviskaali vaati Orjatsalolle rangaistusta valtiopetokseen yllyttämisestä rikoslain 11 luvun 2 ja 6 pykälän sekä 5 luvun mukaan sellaisina kuin ne muutettuina kuuluvat.

Oikeuden puheenjohtaja luki etsivän keskuspoliisin kuulustelupöytäkirjoista ne kohdat, joista nyttemmin erää on kysymys. Kuulusteluissa — T. S:n selostuksen mukaan — oli Orjatsalo myöntänyt toimineensa maailmansodan aikana

liittoutuneiden valtojen vakoojana

Kapinaan ei hän myöntänyt ottaneensa osaa. Oli sen alussa toiminut pääasiassa Turussa saksalaisten sotainvaliidien hyväksi. Kun toimikunta maaliskuussa 1918 päätti, oli O. mennyt Pietariin tapaamaan erästä englantilaista kapteenia, jonka kanssa hän vakoiluhommissa oli ollut yhteistoiminnassa. Pietarista palattuaan oli hän Tampereella maaliskuun 20 pnä Pyynikillä punakaartilaisten hautajaistilaisuudessa lukenut runon. Myönsi puhuneensa huhtikuun 2 pnä Kansallisteatterissa, mutta ei muistanut mitä puhui. Niinikään oli H:gissä puhuhut jossain toisessakin tilaisuudessa, kolmannen kerran Viipurissa. Kielsi tällöin kehoittaneensa ihmisiä liittymään punakaartiin, koska tiesi pelin tällöin jo menetetyksi.

Turussa ollessaan oli O. kirjoitellut Kansan Lehteen, kehoitellen niissä maltillisuuteen. Koko kapinan ajan ilmoitti O. esiintyneensä omassa siviilipuvussaan. Aseita ei hän ollut kantanut. Pietarissa oli hän ollut neuvotteluissa sanotun englantilaisen kapteenin kanssa, jolle oli esittänyt punaisten pakolaisten keräämistä Muurmannille taistelemaan saksalaisia vastaan jolloin myöskin

estettäisiin heidän tulemistaan bolshevikeiksi

Enlanning armeijan palveluksessa oli Orjatsalo ollut upseerina aina maaliskuun 29 päivään 1920, jolloin muutti Englantiin, jossa viipyi vuoteen 1923 asti. Silloin lähti hän Amerikaan. Täällä ei hän toiminut politiikkona. Joutui tosin Amerikan kommunistien vihoihin eräiden kirjelmiensä ja puheittensa takia. Amerikassa kuului O. sosdem puolueeseen.

Kuulustelupöytäkirjoihin oli liitetty kapinan aikaisten punaisten sanomalehtien referaatteja O:n pitämistä puheista. Kuulusteluissa ei O. sanonut enää 11 vuoden päästä muistavansa mitä oli puhunut. Huomautti että kaikki hänen puheensa, jolloin saksalaisvihollinen kuin oli, katsoi velvollisuudekseen agiteerata näitä vastaan, vaikkakin silloin tuli puhuneeksi myöskin heidän kanssaan yhteistoiminnassa olleita suomalaisia porvareita vastaan. Myönsi,

ettei hän aina ollut punninnut sanojaan

vaan on kenties lausunut sellaistakin, jota kylmästi harkiten ehkä ei olisi puhunut.

Tutkintopöytäkirjoihin oli muuten liitetty Tampereen Johanneksen seurakunnan v.t. kirkkoherran K. A. Aukeen valaehtoinen todistus, jossa kerrottiin, että kirkkoherra Aukee olisi ollut huhtikuun 2 pnä Kansallisteatterissa, jossa Orjatsalo olisi pitänyt hyvin räikeäsanaisen puheen, joka oli täynnä kirouksia ja raakuuksia. Teatterin vaatteiden säilytyskomeroissa oli ollut kivääreja. Kaikki ovet olivat olleet suljetut ja niiden edessä punakaartilaisia, jotka väkipakolla tahtoivat saapuvillaolleita liittymään punakaartiin. Luettiin kirkkoherra Aukeen Uudessa Suomessa julkaistu kirjoitus, jossa mainittiin Orjatsalon edellämainitussa kirjoituksessa esiintyneen punakaartilaispuvussa ja kannukset kengissä.

Kun kuulustelupöytäkirjat ja lehtileikkeleet oli luettu, tiedusteli puheenjohtaja, myönsikö Orjatsalo pöytäkirjat oikeiksi. Orjatsalo väitti esiintyneensä siviilipuvussa. Ei tiennyt, oliko eteisessä kivääreitä, kun ei ollut siellä käynyt eikä myöskään, oliko läsnäolleita ahdisteltu punakaartiin.

Yleinen syyttäjä ja Orjatsalo pyysivät lykkäystä ja yl. syyttäjä vaati Orjatsalon vangitsemista. — Hovioikeus lykkäsikin jutun käsittelyn t.k. 27 päivään, mutta jätti huomioonottamatta yleisen syyttäjän vaatimuksen Orjatsalon vangitsemisesta.

Mustalaismurhenäytelmä Tshekkoslovakiassa

"Romanttisen" mustalaiselämän varjopuolia: äärimäiseen hätään joutunut mustalaisheimo turvaantunut ihmissyöntiin

JÄRKYTTÄVÄ OIKEUSJUTTU

Mustalaiselämää, kuten merimiesten ja tukkilaistenkin oloja, ovat lukuisat runoilijat ikäänkuin elämäntehtävänään romanttisoineet, koettaneet kuvata sen mahdollisimman viehättäväksi. Tällaisiin kuvauksiin sitten usein monen käsitys mustalaisista perustuukin. Kaikki mustalaiselämän ihannoimiset saavat kuitenkin kerrassaan musertavan iskun parhaillaan Tshekko-Slovakiassa esitettävästä järkyttävästä oikeusdraamasta. Kokonainen mustalaisheimo on syytteessä monista murhista, joiden uhrien väitetään tulleen syödyiksi. Alunperin syytettiin 70 mustalaista vaimoineen ja lapsineen 20 murhasta. Nyt kuulustelee Kasehanin tuomioistuin 17 mustalaismiestä ja 2 mustalaisnaista, joita syytetään 6 ryöstömurhasta. Muut syytetyt joutuvat "oikeuden" punnittavaksi myöhemmin. Joitakin syytetyistä on laskettu vapaalle jalallekin, mutta sittenkin muodostuu juttu jättiläismäiseksi. Syytöstä ihmissyönnistä ei mustalaisia vastaan ole nostettu, koska Tshekko-Slovakian sen paremmin kuin monen muunkaan maan rikoslaki ei sellaista rikosta tunne. Ihmissyöntijutusta on Tshekko-Slovakian hallitus ollut pilnaantunut, sillä juttu langettaa epäedullisen varjon maassa vallitsevien olojen yli. Siksipä viralliset piirit ovatkin tehneet kaikekanspetaoin vatkin tehneet kaikkensa, jottei ihmissyönnistä puhuttaisi mitään. Esim. 210 sivua käsittävässä syytöskirjelmässä ei puhuta sanaakaan siitä. Muualla sensijaan on varsinkin ihmissyöntijuttu herättänyt suurta mieltenkuohua. Muuten ei ole voinutkan olla, sillä syytetyt ovat avoimesti tunnustaneet tehneensä kaikki ne rikokset, joista heitä syytetään. Liikuttavasti on eräs mustalaisnaisista ulkomaalaisten lehtien edustajille kuvannut sitä sanomatonta nälkää, jota koko heimo oli joutunut kärsimään. Kuolema kurkisti telttoihin ja tämä kaamea kohtalo pakoitti onnettomat syömään murhaamansa uhrit. Miten juttu tulee päättymään, siitä ei ole vielä tietoa, mutta varmana voidaan pitää, että tuomarit tulkitsevat lain kirjainta ankarimman säännön mukaan.

Tätä kaameata yhteiskunnallista murhenäytelmää on vaikea ymmärtää, ellei oteta huomioon niitä erikoisia oloja, joissa mustalaiset varsinkin Tshekko-Slovakiassa joutuvat elämään. Erään saksalaisen sanomalehden kirjeenvaihtaja kertoo, että kun mustalaiskiertue saapuu johonkin tshekkoslovakialaiseen kylään, lyövät paikkakuntalaiset kaikki akkunansa ja ovensa kiinni. Lapset piilotetaan varmaan turvaan ja aseistetut vartijat kiertävät turvaan ja aseistetut vartijat kääänkuin rosvolaumat uhkaisivat kylää. Kun mustalaisille ei varsinkaan Karpaatien alueella anneta rahallakaan ruokaa, ovat he suorastaan pakoitettuja käyttämään väkivaltaakin johon itsesäilytysvaisto heitä pakoittaa. Kun mustalaisia vainotaan täten ja heidät koetetaan sulkea kokonaan ulkopuolelle yhteiskunnan, on seurauksena mitä katkerin viha heidän ja paikallisten asukkaitten välillä. Tällaisessa tilassa tapahtuu sitten lukuisia murhia, joita kuitenkin tekevät paikalliset asukkaat yhtä paljon kuin mustalaisetkin. Mutta heidän puolellaan on virallinen yhteiskunta lakeineen ja oikeuksineen eikä mustalaismurhista aseteta tuomittavaksi kyläkuntia. Ja useimmiten ovatkin mustalaisten murhaajat tilallisia, varakkaampiin yhteiskuntaluokkiin kuuluvia. Mitenkä heitä siis voisi rangaista! Tshekko-Slovakiassa ovat tuomarit melkein poikkeuksetta juuri samoista omistavista luokista lähtöisin ja tämä luokka-asema määrää lukemaan lakia omistavien hyväksi. Tämä sääntö epäilemättä tulee ratkaisemaan nyt käsiteltävänä olevan mustalaisjutunkin syytetyille langettavaksi.

Metsäkaartilaisen muistelmia

Kauniina toukokun aamuna vuonna 1918 olimme noin puolen kilometrin päässä kodistani, jonne olin toverini kanssa menossa vanhempiani tervehtimään, sillä en ollut nähnyt heitä sen jälkeen, kun talvella rintamalle läksin.

Tästä näimme pelon takaa, vastakkaiselta suunnalta pitkän jonon miehiä lähestyvän kotiani. Arvasimme heti, että he ovat kotipitäjän lahtareita, jotka olivat etsimässä metsäkaartilaisia, eli tappamattomia punikkeja, joita näillä main tiesivät liikkuvan.

Siinä louhikkoiselta kalliolta heitä katsellesamme virkkoi toverini, että olisipa vain meillä siellä Tuuloksessa ollut näin hyvät puolustusasemat silloin kun lahtarit hyökkäsivät päällemme, niin olen varma, että ei heistä enää monikaan olisi kunniamerkkejä kaivannut. Mutta tässä ei tullutkaan kysymykseen taistelu, koska meitä oli vain kaksi ja puolustuksenamme vain taskuaseet. Koska olimme taistelurintamalla säilyneet hengissä, niin tahdoimme säilyttää henkemme vastedeskin. Taisteluun ryhtyisimme vasta viime hädässä, sillä vangiksi emme halunneet antautua, sillä se ainakin tietäisi meille varmaa kuolemaa.

Ainoa keino henkemme säilyttämiseksi oli piiloutua jonnekin, mutta tähän lähelle ei voinut minnekään piiloutua, sillä tuo kahdensadanviidenkymmenen miehen lahtarijoukko kyllä tarkastaisi tästä läheltä joka pensaan ja kolon. Ainoa keino pelastumiseksemme oli painua kauan metsään ja piiloutua sinne.

Kun olimme kulkeneet noin kaksi kilometriä, niin saavuimme erään suon reunalle, joka oli niin pehmeää, että sitä oli vaikea kulkea, vaan keskeltä suo oli vähän kovempaa ja kasvoi lyhyttä kanervaa.

Ajattelimme heti, että ehkä tuolla suon keskellä kanervien seassa voi pysyä piilossa, sillä tuskinpa etsijät siitä käyvät yli, kun ei siellä kerran ole mitään piilopaikkaa.

Kahlasimme siis keskelle suota ja valitsimme itsellemme tiheimmän kanervikon ja piilouduimme siihen makaavaan asentoon, valmiina ottamaan vastaan mitä kohtalo meille saattoikin lähihetkinä määrätä. Eikä tarvinnutkaan pitkää aikaa odottaa kun jo metsästä alkoi kuulua sellaista meteliä, jommoista ainoastaan verenhimoiset pedot voivat pitää. Ja suon reunalle alkoi ilmestyä vaikka minkänäköisiä harmaapukuisia kivääreillä varustettuja miehiä. Kun he näkivät, että suo on liian pehmeää kuljettavaksi, niin läksivät he kiertämään sen ympäri. Kaikki myös ajattelivat, että eihän aukealta nevalta ainakaan mitään saalista voi saada. Kun etsijät olivat painuneet kuulumattomiin, niin emme voineet muuta kuin kiittää kohtaloamme, joka nyt niinkuin jo monta kertaa ennenkin oli pelastanut meidät lahtarien kynsistä.

Vasta myöhään illalla uskalsimme lähteä yrittämään kotiamme kohden. Ja sattuikin nyt olemaan parempi onni kuin aamulla, sillä pääsimme rauhallisesti kotia saakka. Ilokseni näin, että kotiväki oli vielä elossa, paitsi vanhinta veljeäni en nähnyt sisään astuessani. Vanhempani oli ilo kyllä suuri, kun näkivät, että olen vielä elossa, vaan se tuotti heille suurinta tuskaa, miten minut säilyttäisi hengissä, sillä valkoiset pitivät kotitarkastuksia melkein joka päivä ja yön aikanakin oli liikkeellä salaisia urkkijoita, joiden oli määrä etsiä metsäkaartilaisia. Mennyttä oli sen miehen elämä, joka sattui heidän saaliikseen joutumaan. Sellaisen kohtalon uhriksi oli joutunut veljeni, joka edellisellä viikolla oli sadan muun toverin kera kuljetettu noin viiden penikulman päässä olevalle kuuluisalle "Märyn nummelle", ja petomaisen kidutuksen jäkeen ammuttu sinne. Vanhempani myöskin kertoivat, että eräs lapsuustoverini, joka haavoittuneena jäi joukostamme Harmosten sairaalaan, on valkoisten toimesta tullut murhatuksi, samoin kuin hänen sisarensa joka toimi sairaanhoitajana samassa sairaalassa.

Sain sitte jälestä kuulla, että tämän päivän etsinnän tuloksena oli kaksi uhria, jotka sitten seuraavana päivänä ammuttiin. Toinen heistä oli kotoisin Ypäjältä. Hän oli hevosella ajaen kulkenut maantietä pitkin, ehkä menossa jonnekin asioilleen. Asianomaisten kertoman mukaan he ensin leikkasivat vanhukselta käden pois ja sitten vasta pistimillä hänet tappoivat, täten tyydyttääkseen hirmuista verenhimoaan. Seuraavana kesänä, kun vanhuksen pojat saapuivat Amerikasta, ja hakivat eräästä sorakuopasta isänsä jo puoliksi mädäntyneen ruumiin, niin ei toista kättä löytynyt ollenkaan. Sen oli ehkä joku isänmaan sankareista ottanut muistoksi sankaritöistään, voidakseen siten kertoa urotöistään vielä jälkipolvillekin.

Eivätkä lahtarit tyytyneet murhaamaan ja kiduttamaan ainoastaan miehiä, vaan moni työläisäiti ja -tyttö joutui heidän kostouhrikseen, tullen piestyä vialliseksi elinijäkseen, jos sattui saamaan armoa, että ei ihan suorastaan ammuttu, joka kyllä olisi ollut uhreille kaikista helpoin. Kuuluisampia naisten rääkkääjiä oli eräs kapinan aikana Viipurista vapaaksi päässyt postivaras, joka kapinan jälkiselvittelyssä kohosi "suojelijaväänpeliksi". Hänen tililleen voipi lukea kymmeniä murhia ja naisten rääkkäyksiä.

Olimme toverini kanssa iloisia, että nyt saamme nukkua yhden yön ihmisasunnossa. Mutta siihen ei isäni suostunut, vaan hän ajatteli, että on parasta ottaa vaatetta runsaasti päälleen ja nukkua yö metsässä, sillä yöllä voivat lahtarit taas käydä tarkastamassa taloa. Katsoimme parhaaksi seurta isäni neuvoa.

Otimme mukaamme senverran ruokatarpeita kuin seuraavaan iltaan asti luulimme tarvitsevamme, sillä isäni lupasi seuraavana päivänä nuorimman veljeni avustuksella laittaa meille jonkinlaisen piilopaikan.

Vietimme sitte yön ja seuraavan päivän metsässä. Seuraavan päivän iltana saapui isäni luoksemme ja kertoi, että koko vuorokauden ovat valkoiset etsiskelleet pakolaisia, joten on melkein mahdoton saapua jalkaisin kotia tulematta huomatuksi. Ainoa keino on, että piiloudumme heinäkuormaan, jonka hän aikoi viedä metsän reunassa olevasta ladosta. Teimme siis hänen neuvonsa mukaan ja saavuimme onnellisesti kotia tallin eteen, josta hämärän suojassa pujahdimme talliin, josta oli tuleva meille asunto monien kuukausien ajaksi. Tallin seinän alle oli isäni ja veljeni päivällä kaivanneet reiän, jonne voimme piiloutua suurimman vaaran uhatessa. Piilopaikkaamme voimme mennä hevosen ruokasoimen pohjalla olevan reiän kautta, jonka päälle oli laitettu luukku. Ja vaikka toisinaan etsijät tulivatkin talliin, niin eivät he koskaan keksineet piilopaikkaamme. Näin asuimme enempi kuin kolme kuukautta tallissa kolmen hevosen toverina. Sinne meille kannettiin ruoka samoin kuin hevosillekin, sillä ainoastaan harvoin uskalsimme lähteä sisälle syömään. Vasta myöhään syksyllä läksimme ulos piilopaikastamme ja menimme erääseen naapuripitäjään metsätöihin, jossa työssä olimme koko talven. Kotona en uskaltanut kuitenkaan vieläkään vapaasti käydä, sillä olin yhä vielä yhtä vainottu kuin ennenkin. Ainoastaan yön aikana kävin joskus vanhempiani katsomassa.

Tällaista piileksimistä kesti sitten useita vuosia, sillä isänmaan valkaisijat olivat vakaasti päättäneet, että he tekevät Punaisesta Hämeestä valkoisen vuodattamalla työläisten suonissa virtaavan punaisen nesteen sorakuoppien reunoille. He kyllä tekivät siinä niin perusteellista työtä, että kun muutamien vuosien päästä asetuin asumaan kotiseudulleni, niin ei vanhasta toveripiiristäni ollut jälellä kuin muutamia harvoja. Kotikyläni työväenyhdistyksen pienestä jäsenmäärästä oli 5 naista ja 16 miestä joutunut luokkasodan uhriksi. Mutta ennenkuin vuosi oli ehtinyt kulua umpeen nästä kauhun päivistä oli yhdistyksemme jäsenmäärä taas entiselään. Sillä kevät ei ole sopiva aika puhdistukseen, koska kaadettujen kannot ovat silloin tarkkoja vesoja kasvamaan. Rikhard Valley.

Suomen Pääkonsulivirasto

koko Canadaa varten suorittaa kaikkia maan viralliselle edustukselle kuuluvia tehtäviä, antaa passeja matkustusta varten kotimaahan tai muualle, vahvistaa asiakirjoja, käännöksiä y.m., selvittää perintö- ja muita Suomen kansalaisiin kohdistuvia asioita.

Osoite:

Consulate General of Finland,
Room 918
1410 Stanley Street, Montreal.
(Corner St. Catharine and Stanley)

AKSELI RAUANHEIMO,
pääkonsuli.

Lisäksi on Suomella edustajina Canadassa: Konsuli Erick J. Korte, Port Arthur, Ont. — Adiel Saarimäki, 319 Bay St., Toronto, Ont. — H. P. Albert Hermanson, 479 Main St., Winnipeg, Man. — Thomas Franssi, Box L., Copper Cliff, Ont. Charles E. Magnusson 54 Dock St., Saint John, N. B.

Willamette Blvd. Sanitarium

on suurin ja monipuolisin terveyden hoitola lännellä. Physio-Therapy osastossa ovat nykyajan parhaat sähköhoitovälineet aina X-ray koneisiin asti. Täysihoidossa nopein apu akute ja kroonillisissa taudeissakin. 18 vuoden kokemus hieronnan, ruokajärjestyksen ja terveyskylpyjen alalla.

Drs. Kokko & Kokko,
467 Willamette Blvd., Portland, Ore. Puhelin: Walnut 6747.

21 KARKULAISTA SAATU KIINNI

Houston, Texas, kesäk. 22. — Karanneista 43:sta vangista on saatu 17 kiinni ja toimitettu takaisin Clemensin vankilafarmille, missä nykyään ovat raudoissa. Neljä vankia haavoittui kiinniotettaessa, ja ovat viimeksimainitut sairaalassa. Ajometsästys on toimeenpantu karkureita vastaan verikoirien avulla. Vangit karkasivat, kun eivät jaksaneet enään sietää vankilassa vallitsevaa epä-inhimillistä kohtelua.

SAID

Kirj. Orlovets. — Suom. Frans E.Hölttä

Joka aamu lähtee vanha Said pieniä kärryjä vetäen perässään, kaisloista kyhätystä mökistä, jonka katto oli peitetty bananinlehdillä, toivossa jotain tienatakseen viheliäisen elämänsä ylläpitämiseksi.

Hän on — kärryjen vetäjä, ihmeellinen eläin, joka itse vetää, hevosen asemesta, noissa pienissä kärryissään röyhkeitä eurooppalaisia ja sydämettömiä jaavalaisia.

Vanha Said on jo pitkän aikaa sairastanut hengenahdistusta, kuten toisetkin hänen ammattiinsa kuuluvat, ja tietää, että hänen elämänsä ei ole pitkä. Kärrynvetäjät eivät elä kauan. Hän ei ole suinkaan mikään ikäloppu, tuskin neljääkymmentäkahdeksaa vuotta, mutta kärsimykset ovat painaneet leimansa häneen, hän näyttää olevan kuudenkymmenen vuoden ikäinen vanhus.

Tänä aamuna hän oli nälkäinen, äkkiä hänen teki mieli bananeja. Hän olisi myöskin halusta syönyt hyvän kokospähkinän tai kupillisen keitettyjä riisiä.

Ennen oli hänellä itselläänkin pieni maapala, puolentoistakymmentä banani- ja kokospalmupuuta ja kahdessa kasvipenkereessä kasvoi mehukkaita ananaaseja. Tarvitsi vain ojentaa kätään ja ottaa.

Saidan iso-isä, harmaahapsinen Andu, kertoi kuinka ennen oli kaikilla malaijilaisilla pienet maakaistaleet, palmupuut ja hyvät, pienet kaisloista tehdyt mökit. Se oli kauan, noin kaksisataa vuotta sitten, jolloin ei Jaavassa tunnettu valkoihoisia, ja metsät olivat täynnä metsänriistaa.

Näin kertoi vanha, harmaahapsinen Andu.

Mutta sitten tulivat valkoihoiset ja kaikki muuttui. Valkoihoiset tappoivat paljon malaijilaisia ja ilmoittivat että maa, metsät ja hedelmäpuut kuuluivat heille, valkoihoisille.

Heikäläiset tulivat orjiksi. Valkoiset ihmiset olivat voimakkaita ja hyvin aseistettuja, malaijilaisten oli huono ryhtyä heitä vastaan.

Andu oli myöskin orja. Vv. 1820—1830 Jaavassa puhkesi kauhea kapina, mutta hollantilaiset tukahduttivat sen. Niinä vuosina Jaavanmaa imi paljon malaijilaisten verta. Tuhansia heikäläisiä teloitettiin, eloonjääneet tehtiin orjiksi. — Sittemmin poistettiin orjuus, mutta heikäläisiltä oli katkaistu ainiaaksi parempi elämän ehto.

Saidan isää suosi onni kuitenkin paremmin. Hän oli hyvä käsityöläinen ja osasi tehdä kaikenlaisia pikkuesineitä kilpikonnanluusta. Hänen onnistui säästää pieni summa rahaa, jolla osti sitten kappaleen maata ja puolentoista palmupuuta, joidenka alle laittoi kaisloista sievän mökin ja perusti pienen talouden.

Hänen kuolemansa jälkeen joutui tämä talous Saidalle. Said eli onnellisena kolmeenkymmeneenkahteen vuoteen saakka. Mutta sitten onni särkyi häneltä. Kapina syttyi taas Jaavassa. Verot kävivät yhä raskaammiksi ja elämä huononi päivä päivältä.

Nälkä tunkeutui armotta Saidan perheeseen. Se tapahtui kauan sitten.

Pelastaakseen perheensä elämän Said rupesi kärryjen vetäjäksi, ihmiskyyditsijäksi. Nyt hän joka aamu poistuu kotoaan vetämään valkoisia ihmisiä, päivän raskaasta työstä palaa hän iltasin kotia vähäiset tienestirahat taskussaan.

Hän on heikko, valju, kuten lastu, sairastaen hengenahdistusta. Häneltä on hävinnyt ajatuskyky. Hän osaa ainoastaan vetää ihmisiä ja pelätä heitä...

Ja kun eräänä päivänä hänen raajarikko kahdeksantoistavuotias poikansa Guru, kertoi hänelle, että kansan pitäisi puistella pois niskastaan nuo ulkomaalaiset rosvot ja että huhujen mukaan siellä, jossain Jaavanmeren takana pohjoiseen päin Malakkista, Kiinassa, ovat työläiset käymässä kovaa taistelua sortajiaan vastaan ja vielä, jossain kaukana, kaukana, Kiinan tuolla puolen — Intiassa, on valkoisia ihmisiä myös, jossa työläiset ja talonpojat ovat voittaneet riistäjänsä, karkoittaneet rikkaat ja tilanomistajat, tappaneet sulttaninsa ja julistaneet työtätekevän kansan vapaaksi, itse hallitsevat maata, ja lukien kaikki, musta-, kelta- ja punaihoiset työtätekevät, omiksi veljikseen. — Kun Said kuuli tämän niin hän kauhistui. Köyhän ihmiskyyditsijän oli kamala ajatellakin semmoista.

II

"Juhta"! — Katukäytävällä seisoi luutnantti Van-Gels, viitaten Saidalle, että tämä toisi kärrynsä hänen käytettäväkseen.

Said oli yhdellä loikkauksella luutnantin edessä. Luutnantti nousi kärryihin. Kuulu lyhyt käsky ja ... Said juoksujalkaa läksi vetämään luutnanttia kaukana sijaitsevaan linnoitukseen valtameren rannalla.

Kun hän seisattui kahdenkymmenen minuutin juoksun jälkeen erään portin eteen, niin hänen ohimonsa jyskyttivät kuin jättiläiskoneet, hiki juoksi virtana ja sydän löi haljetakseen. Häntä janotti kovin, mutta vettä ei ollut saatavissa.

Tunnin kuluttua tuli upseeri linnoituksesta takaisin ja Said lähti kuljettamaan häntä samaa kyytiä takaisin. Kuuma tie poltti hänen jalkapohjiaan, ja kurkku oli kuiva...

Nääntyen janosta ja väsymyksestä, seisautti Said kärrynsä erään katukäytävällä seisovan kerjäläisen kohdalle, jonka vieressä oli vedellä täytetty vesimeloni.

"Jos sinä annat minulle kulauksen vettä, niin minä siunaan nimesi" — sanoi Said kerjäläiselle. Tämä katsoi anojaan ja sanoi ystävällisesti:

"Enhän minä ole vedestä rahaa maksanut, ota vaan, veli, ja juo".

Veri nousi upseerin päähän.

Kuinka! Tuo elukkamainen ihminen tohti seisattua! Tuo koiramainen epäsikiö tunsi janoa, uskalsi pidättää häntä, hollantilaisen armeijan luutnanttia, äsh! ... Tämä meni jo yli eurooppalaisen ymmärryksen.

Mutta mitään virkkamatta nousi hän kärryistä, otti kärrylyhdyn ja numeron ja läksi kylmäverisesti kävelemään katua eteenpäin.

Vesi virvoitti Saidaa. Kiitettyään kerjäläistä, hän juoksi kärryjensä luo ja jäi hämmästyneenä seisomaan.

Lyhtyä, lyhtyä ja numeroa ei ollut. Mutta noin sadan askeleen päässä hänestä, käveli Van-Gels poispäin lyhty kädessään.

Yhdessä silmänräpäyksessä oli hän aisoiksa kiinni ja tuulispäänä riensi upseerin jälkeen. Kuin selkäänsä saanut koira nuolee isäntänsä kättä niin nöyryytti Said itseään luutnantin edessä, pyytäen tätä istuutumaan jälleen kärryihin. Hän varttui.

Silloin kuului viheltävä ääni ilmassa ja ankara isku sattui hänen paljaaseen selkäänsä. Tiheään toistuvat iskut koirapiiskasta kirvelivät hänen auringonpolttamaa ruumistaan. Turhaan pyysi hän anteeksi, ulvoi ja rukoili.

Mutta luutnantti Van-Gels ei edes katsonut uhrinsa päälle, niinkuin ei mitään olisi tapahtunutkaan läksi hän astumaan eteenpäin vieden lyhdyn ja kärrynumeron mukanaan.

Tylsästi katsoi Said, tullen tajuihinsa.

Oi, hän ymmärsi vallan hyvin mikä häntä odottaa. Valkoinen mies vie lyhdyn ja numeron poliisilaitokselle ja siellä hänet tunnetaan ja etsitään numeron kautta hänet ylös. Valkoinen ihminen kertoo poliisilaitoksella, että ihmiskyyditsijä loukkasi hänen kunniaansa, ja häntä uskovat, mutta häntä, Saidaa, alkavat syyttää kunnianloukkauksesta, ottavat kärryt pois ja pistävät hänet vankilaan.

III

Saidan vaimo, Nami ja liikkaava Guru katsoivat kummastunein ilmein kotiin palaava Saidaa.

— Sinua löivät?! Sinulle on sattunut onnettomuus? kyseli vaimo itku kurkussa kun näki Saidan verisen selän.

— Missä sinun lyhtysi on — huudahti Guru, vilkaistuaan kärryihin, — sinä et ole voinut hävittää sitä.

Silloin tulvahtivat kauan pidätetyt kyyneleet vanhan ihmiskyyditsijän silmistä ja hän lysähti maahan istualleen ja kertoi. Kertoi kuinka oli saanut kyydittävän, kuinka oli henkeä ahdistanut väsymyksestä ja janosta, ja kuinka menetteli valkoinen upseeri. Kauhulla varrtoi hän kohtaloaan.

Said muuttui hevoseksi ja hänen aivonsa hevosen aivoiksi.

Yhtäkkiä pani kaikkien kolmen katseet kääntymään eräs ääni, joka kuului käytävältä, niinkuin vasaran isku heidän takanaan.

Nämä sanat lausui pitkä, voimakas mies, ja hänen silmänsä kiiluivat kuin pantterilla. Hänen ylähuumiinsa oli päivänpolttama, paitsi kylkiluiden kohdalla, joita verhosi lyhyt vaatekerros, vyöllä oli nahkaremmi, johon oli kiinnitetty pitkä veitsi ja pieni eväspussi, mutta muuten oli hänen ihonsa samanvärinen kun Saidan.

— Kuka sinä olet? — kysyi Said vavisten kauhusta.

— Minä? — ja hänen silmänsä säkenöivät. — Minä olen se, joka ei tahdo elää kauempaa riistäjien vallan alla, minä kohotan tämän pitkän veitseni sortajiani vastaan. Minä olen — Dsankandrin jälkeläinen. Etkö Said ja Guru kuule ja näe mitä tapahtuu ympärillämme, etkö kuule kansan kuisketta, joka kuuluu yhä kovemmin ja kovemmin.

Nöyrtynyt Said kuunteli hämillään tuntematonta ja Gurun silmät paloivat innostuksesta ja sydän löi rajusti rinnassa.

Niin, niin, kyllä hän, Said, oli kuullut puhuttavan, kuiskailtavan; oli hän myös kuullut tästäkin miehestä, Dsankandran jälkeläisestä, tämän veljenpojasta Masharamasta; tästä suvusta syntyi aina rehellisiä taistelijoita.

Mutta tuntematon jatkoi:

Tiedot ovat jo aikaa sitten saapuneet kaukaisista maista Arhipelagin saariin. Tusemilaisten, Sumatrassa, Borneossa, Tselebesan ja Jaavan keskuudessa kyllä löytyy myöskin uljaita urhoja. Voimakas auttaa heikointa. Kiinassa myöskin kansa taistelee vapautensa puolesta, Englannissa myöskin käydään suurta taistelua; suuri tulipalo, vaikka verkalleen, syttyy Intiassa, joka myös ottaa syleilyynsä Jaavankin.

Kansa kokoontuu yhteen, ja sitten alkaa hyökkäys sortajia vastaan. Kirottujen hollantilaisten sydämissä kasvaa pelko, vaikka he koettavatkin peittää sitä.

Tuntemattoman silmät iskivät salamoita.

Huokaus pääsi Gurun rinnasta, ja posket hehkuivat kun hän sanoi:

— Isä, minä sanoin sen... Ei mikään koirakaan anna isännän lyödä itseään, joka syöttää hänelle vaan oman ruokansa jätteet.

Jotakin outoa tuntui läikehtivän Saidan rinnassa.

No niin, se on siis kaikki totta? Ja hän, ihmishevonen, on myöskin ihminen. Minkä tähden ennemmin ei ole kukaan ihminen puhunut hänelle tästä kaikesta mitään? Minkä tähden hänen selkänsä pitää kärsiä näitä iskut ja lyönnit, kun toiset sitävastoin kohottavat aseensa niiden jakajia kohti.

— Tiedätkö sinä, mihin mennä? Tiedätkö, missä "he" ovat? — kysyi hän tuntemattomalta.

Lähtekäämme, — sanoi tämä lyhyesti.

Nami kuunteli suu auki tuntemattoman miehen kauheita sanoja, käsittämättä laisinkaan mitä tämä niillä tarkoitti. Mutta kun Said käski hänen laittaa kaikki tavarat, joita voi mukanaan viedä, lähtökelpoiseen kuntoon, niin totteli hän koneellisesti ja alkoi napisematta panna käskyä täytäntöön.

Said ei tahtonut mitään jättää jälkeensä ja Guru sytytti omilla käsillään, isän käskystä, mökin tuleen, johon vedettiin ensin sisälle kärryt ilman lyhtyä ja numeroa...

— — —

Hollantilaiset vallassaolijat hälyyttivät saarella heti sotavoiman jalkeille, ja kuninkaalliset sotajoukot lakasivat kohta saaren puhtaaksi kapinajoukoista, mutta kerran päästyään alkuun ei kapinanhenki niinkään kohta hävinnyt. Se levisi uudelleen saarella ja laajeten muihinkin saariin, yhä useammin kuultiin puhuttavan siirkandrista ja hänen apulaisistaan Said ja Guru.

Ylivoima pakoitti kumminkin vähä kerrassaan kapinallisten joukot hajaantumaan, mutta nämä eivät surreet. Olkoon niin... Vuodattakoot kuninkaalliset sotajoukot heidän verensä saarella. Ensi askel on otettu, kansan herkät tunteet heräsivät, vahvistuu tahdonvoima ja halu murskata köyhälistön ies.

Missä, ja minkälaisissa luolissa tai vuorenrotkoissa pilleskelevät vanha Said ja hänen raajarikko poikansa Guru?

Mutta luolat ja vuoret pitävät salassa heidän olinpaikkansa, heidän, jotka antoivat melkein koko elämänsä työtätekevän kansan puolesta.

Ilmotuksia eripaikoilta

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samanlaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samanlaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50c ja seisovista 25c kerralta.

SUDBURY, ONT.

VAPAUDEN KONTTORI PIDETÄÄN arkipäivinä avoinna kello kahdeksasta aamulla kello viiteen illalla. Sunnuntaisin ja juhlapäivinä on konttori suljettuna koko päivän.

TORONTO, ONT.

TORONTON SUOMALAISESTA leipomosta on aina saatavana kaikkia leipomoalaan kuuluvia tuotteita. Toronto New Bread Co. 44 Mitchell Ave., Toronto, Ont. Puhelin Ad. 3198. (MK)

SUOMALAINEN NAISTEN PUKIMOLIIKE 453 Queen St. W. Lähellä Spadina Ave. Mrs. Ida Ojala (MT

PORT ARTHUR, ONT.

PALLOHUONE. SAATAVANA SIkaareja, tupakkaa ja pehmeitä juom'a. Toivomme yleisön kannatuksen liikkeellemme. Mäki ja Kivistö, 318 Bay St., Port Arthur, Ont. (M

TIMMINS, ONT.

HAMMASLÄÄKÄRI A. P. BRENnan tekee kaikkia alaan kuuluvaa työtä ensiluokkaisesti. Maksut kohtuulliset. Hyvä kannatus suomalaisilta. Avoinna myös iltaisin. Sijaitsee yläkerrassa postikonttoria vastapäätä. Timmins. (M

MONTREAL, QUE.

ED HELSBERG, ASIOIMISTO, 926 St. Monique St., puhelin Harbour 8336. Lakiasioita, asiakirjoja, oikeudessa tulkkina sekä muita alaani kuuluvia asioita.

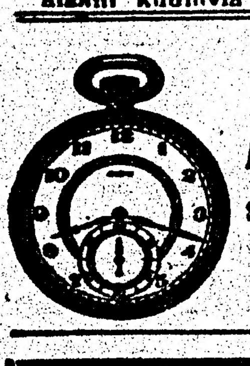

KELLOSEPPÄ
A. Heiskanen
SUDBURY, ONT.
—Box 1873—
9 Durham St.

Liha- ja Ruokatavara-KAUPPA
NIEMI & VALKEAPÄÄ
Puhelin 844 — Box 524
71 Cedar St. — Sudbury, Ont.

Hammaslääkäri
Tri Wood
Bank of Nova Scotia Bldg.
Täyttö-, päällystys- ja kultatyötä tehdään sekä ulosvetämistä.
Konttori puhelin 190
Asunto puhelin 1139
Sudbury - Ontario

Tohtori H. Koljonen
Box 1176 — Sudbury, Ont.
Puhelimet:
Asunto 1773 — Konttori 1588

Thos. E. Kokko, D.C.
Chiropractori ja Hieroja
334 Alberta Corner
CALGARY — ALBERTA
Hermotaudit, Reumatismi, Hengenahdistus, Ruuansulatuselimistö y.m. Takaamme parantaa ilman lääkkeitä.

KIPU RINNAN ALLA

Ja Vatsassa, Päänpakotus, Kitkeriä vettä suussa, Sydämen polttoa, pakotus selässä ja kylkiluiden alla, Sappitauti, Keltatauti, Kova vatsa ja yleensä heikko ruunsulatus ovat kaikki Vatsakatarrin tuntomerkkejä.

[illegible]

Lawler, Minn.

[illegible]

—Siou. Apteekki Yhdysvalloissa—

P. A. FJOSELL CO. — Superior, Wis.

Sudbury

NAISOSASTOJEN KESÄJUHLAKOMITEAAN

valittuja henkilöitä pyydetään kokoontumaan Asialan asunnolle, tiistaina klo 2 ip. — Kokoonkutsuja.

KISAN JOHTOKUNNAN KOKOUS

on tänä iltana Liberty-haalilla klo 8. Olkaahan kaikki läsnä!

YHTEISVOIMISTELUHARJOTUS

on huomen (tiistai-) illalla klo 7.30. Mennään soiton mukaan, joten ei kenenkään saa olla pois.

HUOMEN ILLALLA

klo ½8 ip. on kentällä karsinnat 1600 m. varten 300, 200 ja 100 m. matkoilla. Jokainen siis mukaan.

PIKKUTYTTÖJEN

voimisteluharjoitukset ovat tiistaina klo 5—6 ip. Jokaisen saavuttava harjoituksiin, sillä viikon päästä on esitys jo.

"VAPAASSA MAASSA"

harjoitus on tänä iltana kello 7.30 Liberty-haalilla. Jokaisen osan esittäjän ehdottomasti saavuttava, sillä on vain muutama harjoitus ennen kun kappale joutuu esitettäväksi.

ORKESTERIN HARJOTUS

on keskiviikkona klo. 7.00. Kaikki siis paikalle ajallaan ja yhteisharjotus kuoron ja orkesterin on perjantai-iltana klo 8.00. Pistäkää siis muistiinne nämä harjotukset ja ilmottakaa toisillenne, jos ei kaikki satu tätä huomaamaan. — Hj. H.

JUHANNUSTANSSIT

tänä iltana osaston lavalla olisi jokaisen pidettävä mielessään. Lava tullaan koristamaan koivuilla ja muilla kauneilla "tokkeilla". Sateisen sään sattuessa tanssitaan haalilla. Tulot tästä tanssitilaisuudesta luovutetaan lasten kesäleirirahastoon, joten senkin vuoksi olisi jokaisen annettava kannatuksensa tälle tilaisuudelle.

SEKAKUORON JÄSENET

Huomen illalla on harjotukset seuraavassa järjestyksessä: Bassot klo 7.00 ip., tenorit 7.30, altot 8.00 ja sopraanot 8.30. Mennään läpi kaikki laulut, mitkä tullaan esittämään alueen juhlien ohjelmassa. Nyt tulisi jokaisen, joka on kuoroon viime talvena kuulunut pitää kunniaasiananan saapua paikalle ajallaan, sillä vieraita tulee kaikista ympäristöistä, että voimme heille jotain tarjota. Siis kaikki paikalle ajallaan.

Keski-Ontarion raatajarahvaalle

Tämän viikon lauantaina alkavat Keski-Ontarion alueen vuotuiset aluejuhlat. Työläiset, maan uumenissa, maan päällä, pelloilla ja metsissä, saapukaa omille juhlillenne! Nämä juhlat vietetään tänäkin kesänä Sudburyssa, jossa Keski-Ontarion teollisuuden sydän voimakkaimmin sykkii. Tänne tulee teidän kokoontua näyttämään joukkovoimanne; näyttämään ken se on joka malmin maasta kaivaa; ken se humisevasta metsästä ohjaa ratapölkyt, tukit ja paperipuut puutavaramarkkinoille; ken se kasket kaataa ja tekee viljaviksi vainioiksi. Työläiset! Te hiellä ja voimalla tämän kaiken teette. Teidän työnne tuloksen riistäjät juhlivat 365 päivää vuodessa, miksikäs ette te voisi saapua juhlimaan, kokoontua aimakin kerran vuodessa, joukkona, omaan juhlaanne! Juhlilla tullaan m.m. esittämään arvokas laulunäytelmä, joka on puhtaasti proletaarinen, jota takaa jo sekin seikka, että se on työläisten työn tulosta, nim. Aku Päiviön kirjoittama ja Jack Kosken säveltämä 5-näyt. työväennäytelmä "Vapaassa maassa". Sunnuntai-iltana saamme nähdä Kirkland Laken tovereitten esittämänä "Yhteiskuntamme lapsia". Siis näytelmällinen puoli tulee arvokkaalla tavalla edustettua näillä työnjuhlilla. Katsokaa t.v. keskiviikon numerosta Vapautta koko sivun maksetusta ilmoituksesta tarkoin mitä kaikkea näillä suur-juhlilla tulee olemaan.

C. S. J. 4 alueen aluekomitean puolesta

K. G. Asiala.

"SUURTA TULOSSA"

Perjantain lehdessä oli kirjotus yleisöltä otsikolla. Siinä selostettiin Keski-Ontarion aluejuhlain valmistelua, mitä siellä annetaan hengen ja ruumiin ravinnoksi. Vaan kuitenkin siitä oli jäänyt pois. kuinka saadaan siitä oli jäänyt pois, kuinka saadaan että se olisi valmis vastaanottamaan kaiken sen mitä juhlille on työtävälsi ajateltu järjestää, vaan hyvä näinkin, että syöminen piisaa.

Mutta näidenkin juhlien yhteydessä on urheilua, joten mukana olevien on vahvistettava itsensä kaiken sen varalle, mitä itse kukin saa urheilujeja suorittaessaan voimiansa vähenemään, — kuten joskus kuulee sanottavan.

Nämäkin juhlat aloitetaan urheilulla lauantaina, t.k. 31 päivä, jatkuen sunnuntaina samoissa merkeissä. Vaan kuitenkin maanantaiksi, siis heinäk. 2 päiväksi, jää parhainta, mikä on urheilullisesti suurinta näillä juhlilla. Silloin siellä eri voimisteluseurain, voimistelujoukkueista muodostettu joukkue tulee esiintymään viimeisenä juhlapäivänä. Samana päivänä suoritetaan seurainvälinen 4x100 m. viestinjuoksu A. Heiskasen lajoittamasta kiertopalkinnosta, joten seurat tietävät sitä varten valmistautua.

Kaikkien ympäristön raatajain on terveellistä pitää nämä kolme päivää mielessään ja pitää Sudbury matkansa päämääränä.

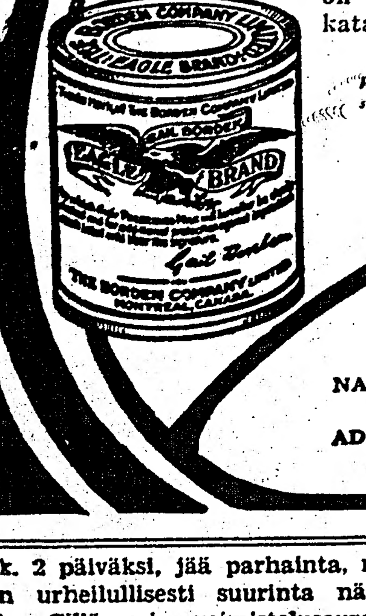

Varmuutta

KENENKÄÄN äidin ei tulisi kokeilla lasten ruuilla. Tietysti, jos mahdollista, imettäkää lastanne, mutta älkää missään tapauksessa antako sellaista ruokaa, josta ette tiedä paljoa. Eagle Brand, joka on erikoisesti valmistettu lapsia varten, on ollut johtavin lasten ruoka monen sukupolven ajan. Se on täydellisesti puhdasta, erikoisen sulattavaa, ja sitä on saatavana mistä tahansa ruokatavarakaupasta.

Voimme:o lähettää teille Lasten hoito- sekä rekordi-kirjasen — vapaasti tietysti. Käyttäkää kuponkia.

THE BORDEN CO. LIMITED, Dept. A. 140 St. Paul St. W., Montreal

Olkaa hyvä ja lähettäkää minulle lasten kirjasia vapaasti.

NAME...

ADDRESS...

26

Neljä loukkaantui huvittelupaikassa

TORONTO, Ont., kesäk. 22. — Täällä tänään tapahtui ikävänlainen onnettomuus Sunnyside-puistossa suuren n.k. "whoopee"-huvipyörän mennessä epäkuntoon. Laite, jossa on istuimia ympäriinsä, pysähtyi äkkiä oltuaan täydessä vauhdissa pyörimässä eteenpäin, jolloin Frank Balne, hänen vaimonsa ja 15-vuotias poikansa Jack, sekä Mrs. Balnen veli John Kempthorne putosivat korkealla olleista istuimista alas. Onnettomuus johtui jonkun osan laitetta pyörittävästä koneesta menneessä rikki. Kempthorne ja Mrs. Balne loukkaantuivat pahimmin, edellisen pudotessa huvipyörän ympärillä olevan lepotuolin päälle, joka lävisti hänen sisälmyksensä. Mrs. Balnen selkäranka katkesi pudotessaan selälleen maahan. Hän myös sai pääluun murtuman, eikä hänen ja Kempthornen uskota toipuvan vakavista vammoistaan.

Huvipyörässä oli onnettomuuden sattuessa kuusitoista muuta henkilöä, jotka pelastettiin istuimiltaan tikapuiden avulla, näistä kenenkään loukkaantumatta.

Erielainen konetyöläinen terveenä pitkän sairauden jälkeen

On eräs iloinen mies, joka sanoo, että missä on elämää on toivoa. Hän oli asunut täällä noin 17 vuoden ajan ja neljä vuotta sitten alkoi sairastaa. Tähän mennessä hän ei ollut koskaan sairastanut, mutta nyt hän oli todellisesti kipeä. Hiljaa mutta varmasti hän kadotti puolet hänen painostaan, joka oli ollut 200 paunaa. Hän näytti kuin kuolema itse. Hän kävi monessa sairaalassa, kaikkien lääkärien luona, menetti rahansa, mutta mistään ei ollut apua. Monesti hän toivoi, että hän olisi kuollut. Häntä le'kattiin virtsarakkovaivoista, y.m. mutta ei apua ollut siitäkään. Eräänä päivänä joku hänen tuttavistaan kertoi kuinka hän paransi poikansa pahasta lapamadosta. Tämä kertomus sai ajatuksen hänen päähänsä. Mahdollisesti hänenkin vaiva oli lapamato. Hän meni heti lääkärin luo ja pyysi ostaa hyvän lapamatovalmisteen, mutta lääkärit eivät suostuneet siihen. He siis tilasivat sen itselleen. Hänen vaivansa olikin ollut tuo suuri loiseläin, lapamato, josta niin monet kärsivät. Tänään hän on terve mies, palannut jälleen työhönsä.

Monet miehet, naiset ja lapset jotka kärsivät, tohtoroidaan monista taudista, vaikka heidän oikea vaivansa on lapamato. Varma merkki tästä on lapamadon alostuleminen pienissä erissä. Myöskin merkkenä ovat ruokahalun katoaminen, tahmainen kieli, sydänkipu, kivut selässä, pyörrytykset, päänkipua, laihtuminen y.m. Vatsa tuntuu painavalle, turpoaa, tuntee syömisen vaikutuksen vatsassa. Myöskin korkkuun tuntee saman vaikutuksen. Potilaalla on kelmeä iho, vähentyy painossa, pahanhajuinen hengitys, sylkee alituisesti, ehdottomasti halaton, ei maita työ, vain laiskottaa. Kaatuvatauti usein johtuu lapamadosta, jotka kasvavat yli 50 jalan. Kun tämä työmii henkitorveen tukehduttaa se. Poistakaa tämä heti, ennenkuin on myöhäistä. Lähettäkää $10.43 Laxtan parannuslääkkeelle, jos haluatte päästä eroon tästä kauheasta loiskasvista. Laxtan on vaaraton jos niin on että teillä ei olisikaan lapamatoa. Myydään ainoastaan Laxtal Co., Box 953, Pittsburgh, Pa. Jos haluatte lähetyksenne vakuuttaa lisätkää 25c tätä varten. Ei lähetetä jälkivaatimuksella. Copy No. 8. (Ilm.

SUOMALAINEN PARTURI

Otan vastaan kotonani kaikkea parturialaan kuuluvaa työtä (toinen kerros). (T

ELSSA GLADE
341 King St. W., Toronto, Ont.

J. A. Erickson
SUOMALAINEN ASIOITSIA

tekee laillisia asiapapereita tässä maassa ja Suomessa käytettäväksi ja suorittaa yleensä kaikkia asioitsia-alalle kuuluvia tehtäviä. Tulkkina oikeuksissa y.m. M
Bank of Commerce Building.
— Phone 2131 —
Box 718 — SUDBURY, ONT.

ERINOMAINEN TILAISUUS SUOMEEN MATKUSTAVILLE!

MATKUSTAKAA
Ruotsin Amerikan Linjan
UUDELLA LOISTOMOOTTORILAIVALLA
"KUNGSHOLM"
(20,000 TONNIA)
NEW YORKISTA — HEINÄKUUN 3 P:NÄ
(Göteborgin kautta)

"KUNGSHOLM" on SUURIN, UUSIN ja HIENOIN välitöntä Skandinavian liikennettä ylläpitävistä matkustajalaivoista. Ainoastaan 10 VUOROKAUTTA Suomeen saakka.

Kolmannen Luokan Pilettihinnat:
NEW YORKISTA SUOMEEN $113.00
EDESTAKAINEN PILETTI 190.00

New Yorkin kautta matkustaessa ei ole minkäänlaisia vaikeuksia. RUOTSIN AMERIKAN LINJAN konttori MONTREALISSA hankkii läpikulkuviseerauksen maksutta ja vaikeuksitta. Tilatkaa piletti Linjan paikallisasiamieheltä tahi kirjoittakaa seuraavilla osoitteilla:

Swedish American Line
1410 STANLEY ST., MONTREAL, QUE.

J. V. Kannasto
BOX 69, SUDBURY, ONT.

KIINALAINEN HYVÄTUOKSUINEN SANAJALKA

Ihmeellinen huonekasvi ja uutuus

Tämä kaunis troopillisen näköinen, koristolehväinen kasvi Kiinasta on yksi mitä ihmeellisimmistä kasveista mitä milloinkaan on tähän maahan tuotettu. Lehdistö on nurmaava, hyvin hieno ja pitsimäinen. Kukkii runsaasti, ja sekä lehdet että kukat ovat miellyttävän hyväntuoksuiset. Kun pitää sen oksia huoneessa tai arkussa, niin niistä jää jälelle ihmeellisen hieno haju vuodeksi tai pitemmäksi ajaksi. Mikään kukkakimppu tai vaasi ei ole täydellinen ilman tätä tuoksuavaa kukkivaa sanajalkaa. Kiinalainen Hyvätuoksuinen Sanajalka on mitä helpoimmin menestyvä kasvi; menestyy ulkona missä maaperässä tai ilmastossa tahansa, ja sitä erikoisesti suositellaan huonekasviksi. Kasvaa nopeasti siemenestä ja pian saavuttaa 2 tai 3 jalan korkeuden huonekasvina ja ulkona 4 tai viiden. Jokainen siemenpaketti tuottaa 20 tai enempi rakastettavaa sanajalkaa. Muuta sellaista ei ole. Älkää olko hankkimatta näitä tuoksuavia kaunokaisia.

ERIKOINEN TARJOUS

Joka tilaa tohtori Tossun toimittaman maailmankuulun pilalehden nimeltä PUNIKKI vuodeksi tai puoleksi, saa paketin näitä ihmesiemeniä ilman rahatta ja hinnatta vapaasti postimaksettuna. Siementilauksia ei täytetä ellei Punikin tilaus seuraa mukana; jos entinen tilauksenne kestää vielä niin kauan että sitä ei voi uusia, tilatkaa Punikki jollekin tuttavallenne ja siemenet ovat teidän. Punikin tilaushinnat: $1.75 vuosi ja $1.05 puoli vuotta. Tilatkaa lukuisilta asiamiehiltä tai lähettäkää tilaus osotteella:

Huom.! Kasvin lähettämisestä huolehtii Punikki.

VAPAUS,
Box 69, Sudbury, Ont.

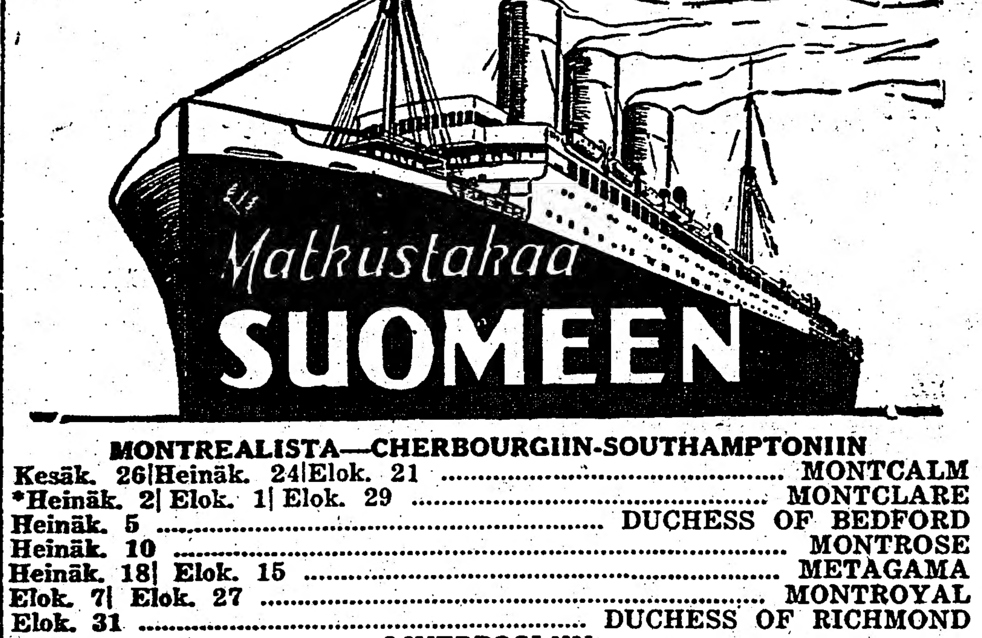

MONTREALISTA—CHERBOURGIIN-SOUTHAMPTONIIN

Kesäk. 26|Heinäk. 24|Elok. 21	MONTCALM
*Heinäk. 2| Elok. 1| Elok. 29	MONTCLARE
Heinäk. 5	DUCHESS OF BEDFORD
Heinäk. 10	MONTROSE
Heinäk. 18| Elok. 15	METAGAMA
Elok. 7| Elok. 27	MONTROYAL
Elok. 31	DUCHESS OF RICHMOND

LIVERPOOLIIN

Kesäk. 27*| Heinäk. 19	DUCHESS OF YORK
Heinäk. 3| Heinäk. 26	DUCHESS OF ATHOLL
Heinäk. 12	MONTROYAL
Heinäk. 20| Elok. 17| Syysk. 14	MELITA
Elok. 2| Elok. 28|	DUCHESS OF BEDFORD
Elok. 3| Elok. 31	MINNEDOSA
Elok. 9	MONTROSE

GLASGOWIIN—BELFASTIIN

Heinäk. 3**| Heinäk. 26	DUCHESS OF ATHOLL
Heinäk. 4| Elok. 3|Elok. 31	MINNEDOSA
Heinäk. 12	MONTROYAL
Heinäk. 20| Elok. 17| Syysk. 14	MELITA
Elok. 9	MONTROSE

QUEBECISTA
EMPRESS PALVELUS — CHERBOURGIIN—SOUTHAMPTONIIN

Heinäk. 2| Heinäk. 23	EMPRESS OF AUSTRALIA
Heinäk. 9| Heinäk. 30	EMPRESS OF SCOTLAND
Elok. 13| Syysk. 3	EMPRESS OF AUSTRALIA
Elok. 20| Syysk. 10	EMPRESS OF SCOTLAND

*Poikkea Cobh'ssa.
**Ei poikkea Belfastissa.

Yhteys Hullista Suomeen joka keskiviikko

Lähempiä tietoja hinnoista sekä purjehduksista halutessanne kääntykää kenen tahansa Canadian Pacifin Laivayhtiön asiamiehen puoleen tai C. H. White, District Passenger Agent, North Bay, Ont.

Canadian Pacific
Maailman suurin matkustus Järjestelmä

Pitäkää aina mukananne Canadian Pacific Express Companyn matkustajain maksuosoituksia. Vaihdetaan missä tahansa.

TILAUKSIA TYÖVÄENLEHDILLE

— VÄLITTAA —

VAPAUDEN KONTTORI

Asiamiestemme ei tarvitse olla asiamiehiä kaikille erikielisille työväen lehdille, vaan voivat meidän asiamiesvaltuuksillamme ottaa tilauksia kaikille allaoleville työväen lehdille ja lähettää konttoriimme maksun seuratessa mukana.

Välitämme tilauksia seuraaville työväenlehdille:

THE WORKER, viikkolehti, Toronto, Ont., vk. $2.00, ½ v. $1.00
THE YOUNG WORKER, Toronto, Ont., vuosikerta 50
THE YOUNG COMRADE, Toronto, Ont., vk. .... .25
DAILY WORKER, Työväenpuolueen päivälehti. Tilaushinta vuosikerta ....$6.00, ½ vuosik. $3.50, 3 kk. 2.00
YOUNG WORKER, Nuorten Työl. Liiton 2 kertaa kuussa Chicagossa ilmestyvä julkaisu, vuosikerta 1.00
THE YOUNG COMRADE, Työväenpuolueen lastenlehti, Chicagossa. Tilaushinta vuosikerralta .... .50
THE CANADIAN LABOR MONTHLY, kuukausijulkaisu, Toronto, Ont., ... 25 s. kpl., 1 vk. 2.50
WOMAN WORKER, naisten lehti, ilmestyy Torontossa, Ont. hinta 1 vk. $1.00
LABOR DEFENDER, kuukausijulkaisu 1.00
INTERN. PRESS CORRESPONDENCE, 1 vk. $6.00, ½ vk. 3.50
POHJAN VOIMA, Oulu, päivälehti; vuosik. $10.00, ½ vk. 6.00
TYÖN ÄÄNI, Vaasa, 3 kertaa viikossa; vuosik. $6.00, ½ v. 3.50
SAVON TYÖ, Kuopio, 3 kert. viikossa; vuosik. $6.00, ½ v. 3.50
TIEDONANTAJA, Helsinki, päivälehti, vuosik. $10.00; ½ v. 6.00
LIEKKI, Helsinki, viikkolehti, ...vuosik. $3.00; ½ v. 1.75
TYÖVÄEN LEHTI, Tampere, 3 k. viikossa, 1 vk. $6.00; ½ v. $3.50
UUS ILM, virolainen työväenpuolueen lehti, ilmestyy New Yorkissa. Tilaushinta vuosikerralta 6.00
NY TID, Työväenpuolueen ruotsalainen lehti, ilmestyy Chisagossa. Tilaushinta vuosikerralta 2.50
TYÖVÄEN URHEILULEHTI, Helsinki. Tilaushinnat vuosik. $2.00, puoli vuotta 1.25
NORRSKENSFLAMMAN, ruotsalainen lehti, Lulea, Ruotsi, vk. $12.00, puoli vuotta 6.00
ITÄ JA LÄNSI, 2 kertaa kuukaudessa ilmestyvä kuvalehti Helsinki. Tilaushinta ....vk. $4.00, ½ v. $2.00
TUISKU, Suomen vasemmistolaisten pilalehti, ilmestyy kerta kuussa 16-sivuisena. Tilaushinta vuosik. $2.50, ½ v. 1.50
KOMMUNISTI, Leningrad ....vuosik. $4.00, ½ vk. 2.00
TYÖLÄISNAISTEN URHEILULEHTI, Helsinki. Kerta kuussa. Vuosikerran hinta $1.75, puolivuosikertaa 1.00
NAISTYÖLÄINEN, Helsinki. Kerta kuussa. 1 vuosik. 1.75
NOUSEVA VOIMA, Työv. urheilupoikain lehti, Helsinki, 1 vk. 1.25
TYÖVÄEN NÄYTTÄMÖTAIDE, Tampere, 1 vk. 2.00
PUNAINEN KARJALA, Petrozovodsk, Russia; 3 kertaa viikossa; vuosikerran hinta $9.00, puolivuosik. 4.50
VAPAUS, Leningrad, 3 kertaa viikossa 1 vk. $6.00 ½ vk. 3.75
REVONTULET, Oulu vuosik. 3.00
PUNALIPPU, Helsinki, vuosik. 2.00
TYÖMIES, päivälehti, Superior, Wis., 1 vk. $6.00, ½ vk. 3.25
TOVERI, päivälehti, Astoria, Ore., ... 1 vk. $6.00, ½ v. 3.25
ETEENPÄIN, päivälehti, Worcester, Mass., 1 vk. $7.00 puoli vuosikertaa 3.75
PUNIKKI, pilalehti, Superior, Wis., 1 vk. $1.75, ½ vk. 1.05
TOVERITAR, naistenlehti, Astoria, Ore., 1 vk. $2.00, ½ v. 1.15
METSÄTYÖLÄINEN, kuukausijulkaisu, Port Arthur, Ont. yksityisnumerot 15 senttiä, ½ vk. 75c., 1 vk. 1.50
"COMMUNIST INTERNATIONAL", Kominternin englanninkielinen virallinen lehti, ilmestyy kuukausittain, vk. $2.50 puoli vuosikertaa 1.25
TYÖLÄIS- JA TALONPOIKAISNAISTEN LEHTI, kerran kuukaudessa, 1 vuosik. 2.00

Ylläolevista lehdistä myönnetään asiamiehille palkkiota vissin taksan mukaan.

VAPAUS, Box 69, Sudbury, Ont.

Helsingin Työväen Säästöpankki

Postiosoite: Suom, Helsinki. Sähköosoite: Työpankki.
Omat varat 9,000,000 Smk. Hoitovarat yli 180,000,000 Smk.

Maksaa korkoa
Säästötilillä 7½ % Juoksevalla tilillä 6 %.

Helsingin Työväen Säästöpankki on yleishyödyllinen rahalaitos. Se on nuoresta ijästään huolimatta maan kehityskykyisin ja kooltaan neljäs järjestyksessä maan kaikista Säästöpankeista. Se on työväestön omistama ja hallitsema ja sen varat sijoitetaan luotettavasti ja varovaisesti, riittävää luottotappiota ei säästöpankki koskaan ole kärsinyt. Säästöpankki on aina nauttinut siirtolaisten luottamusta ja sen hallussa on nytkin miljooniin nousevat summat näiden talletuksia. Talletuksia voi sille lähettää paraiten postitse sisäänkirjoitetussa kirjeessä ja mieluummin pankkishekin muodossa tahi yleisten rahanvälitysliikkeiden välityksellä. Rahat saatuaan lähettää säästöpankki niistä tallettajalle kuitin sekä vuosittain tiliotteen. Säästöpankki lähettää pyynnöstä viimeisen vuosikertomuksen toiminnastaan jokaiselle sitä haluavalle.

A. HURST
YLEINEN KAUPPA SEKÄ POSTIKONTTORI
Rosegrove - - Ontario

Mottomme on palvelus. Hintamme ovat oikeat. Tahtomme on tyydyttää. Meiltä löydätte täydellisen varaston ruoka, y.m. tavaraa. (M

OSUUSRUOKALA

Kirkland Laken järjestyneiden työläisten omistamassa ruokalassa. 27 Kirkland St., tarjoillaan ruokaa aterioittain ja viikkomaksulla. Huoneita myöskin saatavana. Järjestyneet työläiset, liittykää jäseniksi.

KIRKLAND LAKE FINNISH ASSOCIATION,
Box 297 ja 657, Kirkland Lake, Ont.

Halutaan tietää

Haluaisin saada tietää missä oleskelee Heikki Heikkilä, Rantsilasta, Oulun läänistä, Suomesta? Anna tieto itsestäsi, asian tiedät kyllä itse. Jos joku tietää hänen osotteensa, niin tekisi hyvin ja antaisi tiedon minulle. (149

OIVA VIRTA,
Glacier, B. C.